

Jaarverslag 2011

Vereniging voor Bos in Vlaanderen vzw

INHOUDSOPGAVE

Foto voorblad © Naturen

INHOUDSOPGAVE	2
1. VOORWOORD	4
2. VOORSTELLING TEAM.....	5
3. BELEIDSWERK VBV.....	10
4. ALGEMENE VERGADERING 2011 (28 APRIL 2011 IN DE MARKTEN, BRUSSEL).....	13
5. TIJDSCHRIFTEN EN PUBLICATIES.....	18
5.1. De Boskrant.....	18
5.2. De Bosrevue	18
5.3. Electronische communicatie.....	19
5.3.1. De website.....	19
5.3.2. De nieuwsbrief	19
5.3.3. Facebook	19
5.4. De standaard solidariteitsprijs.....	20
5.5. Vademecum Plant van Hier.....	20
5.6. Brochure KOH : “Warmte uit korte omloophout”	20
6. EVENEMENTEN.....	21
6.1. Film in het Bos.....	21
6.2. Week van het Bos	21
6.2.1. JAARTHEMA: BOS ZONDER GRENZEN	22
6.2.2. ACTIVITEITEN.....	22
6.2.3. INFORMATIE EN EDUCATIE	24
6.2.4. COMMUNICATIE.....	25
6.3. Bosweekend	26
7. DIENSTVERLENING	27
8. WERKGROEPEN	28
8.1. Werkgroep Actie en beleid	28
8.2. Werkgroep Tropisch Bos	29
8.3. Werkgroep Recreatie	31
8.4. Werkgroep Pro Silva.....	32
9. PROJECTEN	34
9.1. VerKOht! Korteomloophout (KOH).....	34
9.2. CO ₂ -bossen project	35
9.3. Witte Kinderbos	36
9.4. Tandem	37
9.5. 1 Miljoen Bomen.....	38
9.5.1. 1 Miljoen Bomen voor Vlaanderen	38
9.5.2. 1 Miljoen Bomen voor de tropen.....	39
9.6. Plan Boomarter	40
9.7. Speelgroen Limburg	41
9.8. Oogje op inheems	42
9.9. FSC-dossier.....	42
9.10. Week van het bos.....	42
9.11. Gis Hageland - Expertondersteuning bij studie : ‘bosuitbreidingsprojecten in het Hageland’	42
9.12. Beleidsevaluerend onderzoek: het 3 modulenproject	43
9.13. Speelzones voor jeugdverblijven	43
9.14. Agroforestry	44

9.15.	De Boom In!	44
9.16.	Herbebossing en ecologisch herstel van gedegradeerde graslanden in het waterbekken van de rivieren Mindo en Mira, Ecuador.....	46
10.	MISSIE, VISIE & BELEIDSTRATEGIE.....	47
11.	BESTUURSFUNCTIES EN LIDMAATSCHAPPEN	49
12.	PROMOTIE EN LEDENWERKING	51
13.	MILIEUZORG.....	52
14.	BESTUURSVERGADERINGEN	55
15.	PERS.....	56
BIJLAGE 1:	SAMENVATTING BOSBAROMETER 2011.....	68
BIJLAGE 2:	BEGROTING 2012 + RESULTATEN 2011.....	74
BIJLAGE 3:	INHOUDSOPGAVEN BOSREVUE 2011	75

1. VOORWOORD

Even tijd nemen en terugblikken op het voorbije jaar bij het samenstellen van een jaarverslag, 't is een goede gewoonte. Het verplicht je om – in de snelle dagdagelijkse opeenvolging van deadlines en afspraken en allerlei op te volgen en “altijd even dringende” lopende zaken – toch ook even echt stil te staan bij de grote lijnen, bij de werking en de realisaties van een organisatie, bij de campagnes die in de steigers staan, bij de vraag of je basisdoelstellingen door al dat harde werk ook echt dichterbij komen, ...

En na die terugblik, dit keer dus op 2011, denk ik opnieuw net als vorige jaren te mogen stellen dat VBV nog meer impact heeft gehad, nog hogere toppen heeft gescheurd, en er nog beter in geslaagd is het bos op de agenda te zetten en te houden. Daarin waren we niet alleen, want wijzelf kregen wel een bijkomende drive door de viering van onze veertigste verjaardag, maar ook de buitenwereld werd in 2011 fel begeistert door het bos. De Verenigde Naties hadden 2011 immers uitgeroepen tot het Internationaal Jaar van de Bossen. Het deed deugd te mogen vaststellen dat heel wat kleine en grote organisaties het voorbije jaar de kaart van het bos trokken, dat we erin slaagden om nog meer bedrijven te betrekken bij de bosuitbreiding die Vlaanderen zo broodnodig heeft, dat de media inzoomden op het bos en de bomen, en dat de academische wereld zich ondubbeltzinnig uitsprak over het enorme maatschappelijk belang van bossen, en de noodzaak aan een krachtdadig(er) bosbeleid... Het draagvlak voor bos lijkt hoger dan ooit tevoren. En VBV was er graag bij. Als partner, vraagbaak, inspiratiebron, communicator, mede-uitvoerder, ... waren we betrokken bij een indrukwekkend uitgebreid aanbod aan activiteiten en initiatieven ten behoeve van het bos, de bomen en de natuur.

Constructief, laagdrempelig, plezant en enthousiast, ... het zijn zo een beetje basisfilosofieën waarmee wij de wereld en het leven benaderen, en waarop we aan de weg naar meer en beter bos trachten te timmeren. Dat doen we graag en goed, en we vinden het ook heel fijn dat in samenwerking met andere organisaties te doen, binnen en buiten de natuur- en milieusector. In 2011 zijn we daar opnieuw erg goed in geslaagd. Maar plezante acties en verfrissende samenwerkingsverbanden ontslaan ons niet van de verplichting om de situatie van en de trends voor het bos ook op een serieuze, degelijk onderbouwde manier op te volgen, en om duidelijke taal te spreken en niet mis te verstane acties te organiseren om onze bosbeleidsmakers op hun verantwoordelijkheden te (blijven) wijzen. Onze jaarlijkse Bosbarometer, stilaan hét ijkpunt waaraan het Vlaamse bosbeleid jaarlijks getoetst wordt, stond ook in 2011 helaas nog flink op storm. VBV bleef er in 2011 dan ook op hameren dat Vlaanderen op vlak van bosbehoud en bosuitbreiding écht beter moet doen, dat er nog een lange weg te gaan is voor onze stads(rand)bossen, en dat we ambitieuzer moeten zijn wanneer het gaat om de Vlaamse inspanningen ten behoeve van het tropisch bos.

Ook rond onze interne werking zaten we niet stil. Niettegenstaande de vele acties en initiatieven om het bosverhaal zo ruim mogelijk naar de buitenwereld verspreid te krijgen, zetten we in 2011 ook nog eens onze denkoefening rond de missie, visie en strategische doelstellingen van onze organisatie versneld verder. Achter de schermen werd bijzonder hard gewerkt aan de structuur waarrond we onze “nouveau VBV” zouden vormgeven. Tegen eind 2011 stond dan ook alles in de steigers om deze doorstart in het voorjaar van 2012 definitief te realiseren.

Ten slotte... kan ik mezelf alleen maar herhalen, in het uitdrukken van een zéér grote “dank u wel” voor iedereen die VBV en het bos mee ondersteunt. Jullie zijn met veel, elk jaar meer, en zonder jullie vaak belangeloze hulp ten bate van het bos zouden we nergens staan. “Alles van waarde is weerloos”, verkondigt (naar Lucebert) een bekend Brugs bosactivist met grote regelmaat. De stem die jullie, onze partners, medewerkers, leden en vrijwilligers aan die zwijgzame bomen en die stille bossen geven, maakt minder weerloos, maakt vaak dat cruciale verschil tussen verdwijnen en voortbestaan. In het bijzonder wil ik hier mijn bewondering en mijn respect uitdrukken voor een enorm begeisterte personeelsploeg, die elke dag, met heel veel kennis van zaken, met reusachtige goesting en met een héél groot hart voor meer en beter bos de toekomst van het bos in Vlaanderen en de wereld veilig helpt stellen. Dank daarvoor.

Bert De Somviele
Directeur Vereniging voor Bos in Vlaanderen

2. VOORSTELLING TEAM

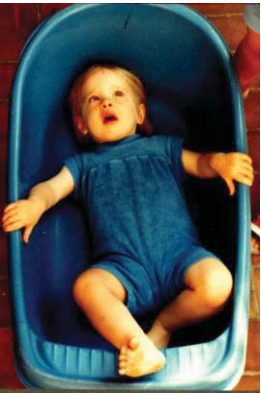
Het personeel van VBV vertoonde in 2011 weer maar eens die heerlijke mix van enthousiasme en professionalisme. Een bonte verzameling mensen die werd aangevuld met stagairs, jobstudenten en natuurlijk onze vaste vrijwilliger Tom. In 2011 nam VBV afscheid van projectmedewerker Lotte Meuleman en verwelkomde ze Sarah Geers, voormalig stagiaire en jobstudente bij VBV, als vaste medewerker.

Waar al die creativiteit vandaan komt, wilden we verder duidelijk maken in dit jaarverslag: in de rechterkolom vind je kinderfoto's van onze medewerkers. Link jij de juiste kinderfoto aan het juiste personeelslid? De oplossing vind je onderaan de pagina. Een extra moeilijkheid, er kwam niet van elk personeelslid een foto binnen, dus sommigen zitten er ook dubbel in.

Hieronder lijsten we even het team van VBV in 2011 op.

	• Kathleen De Looze ○ Secretariaatsmedewerker sinds 4 juni 2009 (Kathleen verliet VBV in februari 2012) ○ Studeerde af als gegradueerde in de Toegepaste Communicatie, Hoger instituut voor Bedrijfsopleiding ○ Taken: ▪ Secretariaat ▪ Ledenadministratie ▪ Documentatiecentrum	
	• Emma Denorme ○ Projectmedewerker sinds 22 juli 2008 ○ Studeerde af als Licentiate Geografie ○ Projecten en taken: ▪ Projectmedewerking 'Week van het Bos' ▪ Project 'Oogje op inheems' ▪ Medewerking bewegingswerk en interne organisatieontwikkeling VBV ▪ Algemene verenigingswerking ▪ Plan Boommarker ▪ Bosuitbreidingsstudie voor het Hageland ○ Contact: emma.denorme@vbv.be	
	• Bert De Somviele ○ Directeur VBV ○ Studeerde af als Bio-ir. land- en bosbeheer en ManaMa Tropische en Rurale Bosbouw ○ Projecten en taken: ▪ Woordvoerderschap ▪ Bosuitbreiding en bosbeheer ▪ Bosbeleid ▪ Eindredactie Boskrant ▪ Eindverantwoordelijke algemene werking ○ Contact: bert.desomviele@vbv.be	

 4	• Mariette D'Hulster ○ Coördinator interne werking ○ Studeerde af als Biologe ○ Taken: ▪ Coördinatie interne werking ▪ Personeelsadministratie, boekhouden, financiën ▪ Supervisie ledendatabeheer en subsidiëringen ▪ Punctuele bijdrage projecten (evaluatie S.O. 2008-2013 thema duurzaam geëxploiteerd hout) ▪ Educatieve werking VBV ○ Contact: mariette.dhulster@vbv.be	 D
 5	• Nele Fack ○ Jobstudent in augustus & september 2011 ○ Studeert Beeldende Kunst ○ Projecten en taken: ▪ Film in het Bos ▪ opvolging verenigingswerk	 E
 6	• Sarah Geers ○ Jobstudent van 1/08/2011 tot 31/08/2011 en vast in dienst vanaf 01/09/2011 ○ Studeerde Agro- en Biotechnologie; Groenmanagement en Milieumanagment ○ Projecten en taken: ▪ Week van het Bos ▪ De Boom in ▪ Onderzoek naar Potentiële Speelzones op minder dan 1 km voor Jeugdverblijven (afgerond in november) ▪ Vrijwilligerswerking ○ contact : sarah.geers@vbv.be	 F
 7	• Liselot Ledene ○ Beleidsmedewerker sinds 18 mei 2009 ○ Studeerde af als Bio-ir. land- en bosbeheer ○ Projecten en taken: ▪ Opvolgen actuele bosbeleidthema's ▪ Communicatie (nieuwsbrief, vbv.be) ▪ Beleidsevaluerend onderzoek: "onderzoek naar en uitwerking van verbetervoorstellen voor de subsidie voor bos" ▪ Secretaris Werkgroep Beleid ▪ Algemene verenigings- en beleidswerking ○ Contact: liselot.ledene@vbv.be	 G

 8	• Lotte Meuleman ○ Projectmedewerker sinds 7 januari 2008 (verliet VBV in augustus 2011) ○ Studeerde af als Bio-ir landbouw ○ Projecten en taken: ▪ CO₂-bossen voor Limburg.net ▪ Symboolcompensatie van het Witte Kinderbos ▪ Secretaris Werkgroep Tropisch Bos ▪ Educatieve werking VBV ▪ Algemene verenigingswerking	 H
 9	• Debbie Eraly ○ Projectmedewerker, vervanging Lore Provoost 01/05/2011 to 31/07/2011 ○ Studeerde af als Biologe ○ Projecten en taken: ▪ 1 miljoen bomen ▪ Algemene verenigingswerking	 I
 10	• Lore Provoost ○ Projectmedewerker sinds 28 januari 2008 ○ Studeerde af als Biologe ○ Projecten en taken: ▪ 1 Miljoen Bomen ▪ Werkgroep Recreatie en Productontwikkeling ▪ Algemene verenigingswerking ○ Contact: lore.provoost@vbv.be	 J
 11	• Eliza Romeijn-Peeters ○ Projectmedewerker; was in 2011 nog 10% VTE in dienst ter ondersteuning van Plan Boommarter ○ Studeerde af als Biologe ○ Projecten en taken: ▪ Uitvoering Plan Boommarter	 K

	• Else Vandaele ○ Stage bij VBV van 6/12/2010 tot 11/02/2011. ○ Vakantiewerk bij VBV van 15/08-15/09/2011. ○ Taken ▪ Jaarverslag maken ▪ Medewerking aan project '1 Miljoen Bomen voor Vlaanderen' ▪ Medewerking aan voorbereidingen acties 'Internationaal Jaar van de Bossen' ▪ Beleidswerk: perslijst aanvullen en op punt stellen ▪ Medewerking aan project 'Week van het Bos'	
12		L
	• Lore Nachtergaele ○ Secretariaatsmedewerker sinds augustus 2011 ○ Studeerde af als Licentiaat Germaanse talen ○ Taken: ▪ Secretariaat ▪ Administratie ▪ Beheer documentatiecentrum ▪ Contact: lore.nachtergaele@vbv.be	
13		M
	• Sander Van Daele ○ Projectmedewerker sinds 1 april 2010 ○ Studeerde af Bio-ir. bos- en natuurbeheer ○ Projecten en taken: ▪ Week van het Bos ▪ Project verKOHt! Korteomloophout (KOH) voor biodiversiteit in het landbouwlandschap ▪ Project Agroforestry ▪ Medewerker werkgroep recreatie en werkgroep productontwikkeling ▪ Werkgroep Pro Silva ▪ Eindredactie bosrevue (15/09 - 28/02/11) ○ Contact: sander.vandaele@vbv.be	
14		N
	• Marlies Vanlerberghe ○ Projectcoördinator ○ Studeerde af als Bio-ir. land- en bosbeheer en als ruimtelijk planner ○ Projecten en taken: ▪ Coördinatie lopende projecten ▪ Detectie en ontwikkeling nieuwe projectmogelijkheden ▪ Week van het Bos ▪ Eindredactie Bosrevue ▪ Algemene verenigingswerking ○ Contact: marlies.vanlerberghe@vbv.be	
15		O

 16	• Jimmy Verplancke ○ Stagiair van 14/02/2011 tot en met 12/05/2011 ○ Studeerde groenmanagement aan de Hogeschool Gent ○ Projecten en taken: ▪ Openbaaronderzoek van het bosbeheerplan Overslagbos ▪ Voorbereidingen Bosweekend ▪ Bijdrage tot Week van het Bos 2011 ▪ Inventarisatie educatief materiaal ▪ 1 Miljoen Bomen: ondersteuning website ▪ algemene administratieve taken	 P
 17	• Helena Devaere ○ Stagiaire van 14 februari 2011 tot 12 mei 2011 ○ Studeerde bachelor Agro- en biotechnologie en studeert momenteel bachelor na bachelor landschapsontwikkeling ○ Projecten en taken: ▪ Bijdrage tot organisatie Bosweekend ▪ Uitwerken van verscheidene projecten binnen Tandem	 Q
 18	• Aurélie Hudders ○ Stagiaire van 14/02/2011 tot en met 12/05/2011 ○ Studeerde agro-en biotechnologie, afstudeerrichting groenmanagement ○ Projecten en taken: ▪ Opstellen en afwerken beheerplannen voor CO₂-bossen ▪ Opstarten openbaar onderzoek Beheerplan Luciebos, Houthalen ▪ Opvolgen verschillende openbare onderzoeken voor bosbeheerplannen ▪ Eindwerk: waarom bebossen bedrijven en hoe past het project 1 miljoen bomen hierin?	 R
 19	• Tom Van Luchene ○ Vrijwilliger sinds februari 2010, elke woensdag- en vrijdagvoormiddag. ○ Projecten en taken: ▪ allerlei klusjes (bvb. het onderhoud van gereedschap) ▪ beeldschermwerk (ordenen van gegevens in excell, opzoeken op het internet, opsplitsen van onze tijdschriften in pdf-formaat; persartikels bijhouden)	 S

3. BELEIDSWERK VBV

Dat 2011 het Internationaal Jaar van de Bossen was, dat zullen we geweten hebben. Bossen werden wereldwijd in de kijker gezet. Ook in Vlaanderen ging hét bosjaar niet onopgemerkt voorbij: het aantal bosinitiatieven van burgers, grote en kleine middenveldorganisaties, politici en overheden, bedrijven, universiteiten en onderzoeksinstituten, ... was nauwelijks bij te houden. Zowat iedereen sprong op de kar van de bomen en maakte van 2011 één groot bosfeest.

Zo vroegen grote middenveldorganisaties aandacht en ruimte voor meer bos. Onder de noemer "Geef ons de Ruimte" eiste de Gezinsbond aandacht voor een ruimtelijke ordening op maat van het kind en het gezin, met ruimte om te wonen, buiten te spelen, veilig te fietsen, te wandelen in de natuur, ... De Gezinsbond liet hierbij verstaan dat een beter beheer van speelruimte, bos en natuur voor gezinnen en kinderen dringend aan de orde is.

Ook Pasar focuste het voorbije jaar op het bos. Met de actie "Pasar Boomt" plantte de vrijetijdsorganisatie met 5.000 mensen op maar liefst 70 verschillende plaatsen niet minder dan 20.000 nieuwe boompjes. In heel Vlaanderen werd gewandeld en geplant om Pasars eis voor meer bos en groen in Vlaanderen kracht bij te zetten.

Tal van bedrijven zetten een boompje op over bos en plantten samen met ons een eigen bedrijfsbos in Vlaanderen of de tropen. Als kers op de (verjaardags)taart plantten we in 2011, 1 jaar voor de geplande deadline, de miljoenste boom van de succesvolle campagne 1 miljoen bomen voor Vlaanderen.

Het draagvlak voor bos was in 2011 dan ook groter dan ooit. Getuige hiervan is bv. de burgerbevraging over "Ruimte voor Morgen" om na te gaan hoe de gemiddelde Vlaming wenst dat Vlaanderen er in de toekomst moet uitzien. Niet minder dan een derde van alle respondenten vond het daarin van groot belang in een groene omgeving te kunnen wonen, en zette een gezonde leefomgeving bovenaan de ruimtelijke-ordeningsagenda.

Ook de academische wereld roerde zich in het publieke debat: een multidisciplinaire werkgroep van de K.U. Leuven nam het Vlaamse en Europese bosbeleid en -beheer onder de loep, en eiste meer aandacht voor het bos. De werkgroep benadrukte dat het belang van bossen wordt onderschat, en dat er nood is aan een beter, coherent en verantwoordelijk bosbeleid.

VBV, dat in 2011 40 jaar aan de weg timmerde, stak het voorbij jaar een tandje bij met een kenmerkend enthousiasme dat bijzonder aanstekelijk werkt. Via de website www.internationaaljaarvandebossen.be en de organisatie van tal van bosactiviteiten werden Jan en alleman geïnformeerd over het enorme belang van bossen. De boodschap viel niet in dovemansoren en heel wat gezamenlijke initiatieven werden opgestart.

Het enorme belang van bossen in de onmiddellijke nabijheid van steden en gemeenten, in de directe leefomgeving van de overstresste Vlamingen werd nogmaals aangekaart in het beleidsdossier "Stads(rand)bossen: een randgeval?!". Er blijkt nog erg veel werk aan de winkel te zijn om de Vlamingen voldoende toegankelijke natuur te bieden. Het dossier, aan de pers voorgesteld tijdens een plantactie begin april 2011, vond veel weerklank in nationale pers en in parlementaire kringen.

Gaandeweg vindt het groeiende draagvlak voor bos dus zijn weg naar het bosbeleid. Tijdens een beleidssymposium 'Bos voor iedereen: droom of werkelijkheid', georganiseerd in samenwerking met Natuurpunt en Argus, werden de hinderpalen en knelpunten die de bosuitbreiding in Vlaanderen tegend traag en bijzonder moeilijk laten verlopen, onder de loep genomen. Als afsluiter van het symposium kondigde de minister van leefmilieu een plan van aanpak voor de zonevreemde bossen in Vlaanderen aan. Een problematiek, door VBV al jaren in de kijker gezet, die dringend een oplossing verdient.

Bosbehoud blijft immers absoluut een pijnpunt in Vlaanderen: dagelijks sneuvelt nog steeds meer dan 1 voetbalveld vaak uiterst waardevol bos. Ondanks een ontbossingsverbod in het Bosdecreet. In 2011 werden de krachten opnieuw gebundeld om bossen en bomen te sparen: Brasschaat, Schilde, Anzegem, Moerbeke, Kalmthout, Zonnebeke, Grimbergen,... VBV sprong mee op de barricades om bedreigde bossen te behouden.

Ook de ruimte voor nieuwe, toegankelijke bossen is en blijft krap, te krap. Nochtans heeft de Vlaamse Regering zich geëngageerd om jaarlijks 20 Ruimtelijke Uitvoeringsplannen op gang te trekken (en goed te keuren) en zo de broodnodige ruimte voor de bosuitbreiding verder af te bakenen. Met de afbakening van de gebieden zou er een einde moeten komen aan de onzekerheid die heerst in het buitengebied over de bestemming van de gronden. Dit zou bosuitbreiding vlotter moeten laten verlopen. Tijdens ons beleidssymposium in mei, beloofde minister Schauvliege haar volledige inzet om deze belofte, genomen door de Vlaamse Regering medio 2010, waar te maken.

Het probleem van het bosbehoud en de bosuitbreiding situeert zich echter niet alleen bij de overheid verantwoordelijk voor Leefmilieu en Natuur. De link met Ruimtelijke Ordening blijft onmiskenbaar: wil het ruimtelijk beleid niet mee, dan blijft ook het bosbeleid ter plaatse trappelen. Zonder de ruimte en rechtszekerheid voor de beloofde extra bossen, komt er op het terrein immers niet veel van terecht.

De cijfers spreken voor zich: volgens de officiële cijfers werd in 2010 slechts 21 hectare nieuw bos gerealiseerd, en is deze oppervlakte volledig te danken aan particuliere initiatieven. 21 hectare blijft natuurlijk mijlenver afstaan van de meerdere honderden hectares bosuitbreiding die jaarlijks gerealiseerd zouden moeten worden. Het feit dat de Vlaamse overheid enkel nog inzet op compensatiebossen en geen middelen besteed aan de realisatie van nieuw bos, is een bittere vaststelling, en staat in fel contrast met de engagementen die de overheid op dit vlak zegt na te streven. Kortom, ruim 15 jaar na de lancering van de doelstelling om 10.000 hectare bos bij te realiseren, staat Vlaanderen nog geen stap verder.

Het afgelopen jaar heeft VBV hard gewerkt aan het actief stimuleren van economische houtteelt, waarbij zowel agroforestry, korteomloophoutteelt (KOH) als de rol van snelgroeiende bosboomsoorten de revue passeerden. Op 22 juli 2011 keurde de Vlaamse regering een nieuwe

subsidieregeling voor agroforestry goed, waardoor landbouwers gesubsidieerd kunnen worden voor de aanleg van boslandbouwsystemen. Ook de kansen die bomen en houtproductie in een landbouwcontext hebben, winnen aan aandacht.

Maar ondanks een aantal kleine opklaringen, stond de Bosbarometer 2011 nog steeds op storm. De lancering ervan bracht overigens zelf ook een kleine storm op gang. De Bosbarometer 2011 zat immers in de zak van Sinterklaas, die, zoals het een echte Sint betaamt, het document tijdens de nacht van 5 op 6 december tot bij de Vlamingen bracht. Gezien de dringende en duidelijke boodschap uit de Bosbarometer staken de Goedheiligman en zijn Pieten meteen ook de handen uit de mouwen, en plantten ze die nacht een nieuw bos in Oudenaarde. Zo zien we het graag: niet plannen, maar planten!

4. ALGEMENE VERGADERING 2011 (28 APRIL 2011 IN DE MARKTEN, BRUSSEL)

Statutaire deel

Op 28 april 2011 blies VBV 40 kaarsjes uit op haar jaarlijkse Algemene Vergadering, in de spiegelzaal van De Markten in Brussel. Van de 52 stemgerechtigde leden waren er 24 aanwezig, er waren tevens 22 volmachten verstrekt door verontschuldigde stemgerechtigde leden. De Algemene Vergadering was dus rechtsgeldig.

Leden Gert Arijs Gert, Jasse Cnudde en Karen Wuyts hadden gevraagd uitgeschreven te worden als stemgerechtigd lid, wat door de AV werd goedgekeurd. De Algemene Vergadering bedankt hen voor het voorbijge engagement.

Het financiële verslag van 2010 gaf weer dat VBV een goed, stabiel financieel jaar achter de rug heeft gehad dat afgesloten werd met een positief resultaat. Om de basis van de vereniging te verstevigen werden de in het verleden opgebouwde reserves samen met het positief saldo van 2010 bestemd in een aantal fondsen. Bovendien werd voor 2011 een begroting met een batig saldo voorgelegd. De balans en jaarrekening 2010 en begroting 2011 werden unaniem door de Algemene Vergadering goedgekeurd.

Vervolgens werd aan de hand van het jaarverslag 2010 de werking van het voorbijge jaar voorgesteld. Dit jaarverslag werd unaniem goedgekeurd, waarna de bestuurders unaniem werden gekwijt van hun verantwoordelijkheden.

Voor de pauze stond ook de (her-)benoeming van de Raad van Bestuur op het programma. Dieter Cuypers, Patrick Huvenne, Danny Jacobs, Noah Janssen, Bart Meuleman, Bart Muys en Inge Serbruyns worden met een ruime meerderheid van stemmen herbenoemd.

Bosereprijs 2011

Dit jaar vond er geen uitreiking van de Bosereprijs plaats op de Algemene Vergadering. Niet omdat we niet langer een Bosereprijs toekennen aan wie zich verdienstelijk maakt op vlak van de zorg voor bos en bomen. Maar wel omdat we onze prijs in 2011, niet alleen het Internationaal Jaar van de Bossen maar ook het Europees Jaar van de Vrijwilliger, toekenden aan de "VBV-vrijwilliger". En waar beter dan op ons Bosweekend (in Westouter) konden we die Bosereprijs aan hen uitreiken? Vandaar dat er even werd gebroken met de traditie van de uitreiking op de AV.

Groenhart

Tabebuia serratifolia, oftewel de Groenhartboom. Niet alleen een schitterende boom maar ook een schitterende organisatie.

Na dit statutaire gedeelte, en een lekkere en vegetarische maaltijd, kregen leden en sympathisanten ook nog eens een gesmaakte toelichting over de werking van onze zusterorganisatie Groenhart. Onder de titel 'Met (Groen)hart bebossen in de Tropen' lichtte Groenhart-coördinatrice Hilke Evenepoel de werking van Groenhart en de vele mooie realisaties van 8 jaar tropisch boswerk toe.

Groenhart, niet alleen een schitterende boomsoort in Zuid-Amerika, maar ook een schitterende organisatie in Vlaanderen

Groenhart vzw ontstond in 2003 op initiatief van de Vereniging voor Bos in Vlaanderen en het Wereldnatuurfonds België (WWF). Het jaar voordien was uit een studie in opdracht van de Vlaamse overheid gebleken dat Vlaanderen, in vergelijking met de ons omringende regio's, bijzonder weinig investeert in projecten die natuur- en bosbehoud nastreven in de tropen. De toenmalige Minister van Leefmilieu, Vera Dua, was zich zeer bewust van deze problematiek, en richtte het Vlaams Impulsfonds voor Tropisch Bosbeheer op, dat al snel van naam veranderde in het Vlaams Fonds Tropisch Bos (VFTB). Met de oprichting van dit Fonds engageerde Vlaanderen zich om – in het kader van haar internationale engagements op vlak van o.m. Biodiversiteit en Klimaat – te investeren in projecten rond bosuitbreiding, bosbehoud en duurzaam bosbeheer. Meteen stelde zich ook de vraag wie zou instaan voor het dagdagelijkse beheer van dit fonds, en specifiek hiervoor werd in 2003 dus Groenhart opgericht, dat sinds die tijd het VFTB beheert, in samenwerking met VBV en WWF.

Om het geheel werkbaar te houden werd er bij aanvang voor gekozen enkel te werken in 6 focuslanden in Zuid-Amerika. Telkens ging het om vrij kleinschalige projecten (met een maximumbudget van € 75.000) die werden uitgevoerd door lokale ngo's, waarbij de participatie door de lokale gemeenschappen een cruciale voorwaarde voor ondersteuning was. De knowhow van de lokale organisaties zorgt ervoor dat bossen en bomen op verschillende manieren duurzaam gebruikt worden en behouden blijven om te voorzien in de (basis)behoeften van de lokale bevolking.

Groenhart "erfde" bij zijn opstart de 8 lopende projecten van het Impulsfonds; in 2003 kwamen er hier nog 10 projecten bij, zodat meteen een volwaardige projectenportefeuille opvolging kreeg. In die tijd werd specifiek gewerkt rond duurzaam bosbeheer en certificering, het beheer van bosreservaten en hun bufferzones en herbebossing en herstel van gedegradeerde gebieden. Bolivia, Peru en Ecuador waren de landen waar het meest projecten liepen; ook in Chile en Brazilië werden verscheidene projecten ondersteund. Surinaamse ngo's konden ook voorstellen indienen, maar tot op heden werden nog geen projecten uit dit land geselecteerd.

Groenhart helpt mensen in Zuid-Amerika op een duurzame manier van de natuur te leven (© Steven Heyvaert).

56 projecten op 8 jaar tijd, een bijzonder mooi traject

De daarop volgende jaren werd volgens hetzelfde stramien verdergewerkt, en stond Groenhart in voor de opvolging van de VFTB-projecten. Op www.groenhart.be vind je de “duurzamere wereldkaart”, waar je alle projecten van de voorbije jaren nader kan bekijken. Van Zuid-Chili tot het noorden van Ecuador werd mooi en waardevol werk ten bate van het tropisch bos verricht. Enkele cijfers:

- De projecten droegen bij tot het duurzaam beheer van 211.650 hectare bos, waarvan 121.406 hectare met beheerplan en 35.550 hectare met FSC-certificering;
- Ze leidden tot het herstel van 684 hectare bos;
- Ze hielpen mee aan de bescherming van 11.568.185 hectare bos en natuur;
- Ze resulteerden in capaciteitsopbouw bij 5.000 mensen op technisch, administratief en/of organisatorisch vlak;
- Ze genereerden inkomensdiversificatie en –verbetering voor meer dan 5.000 families door commercialisering van hout en niet-houtige bosproducten;
- Ze zetten tal van alternatieve activiteiten (landbouw/agroforestry, ecotoerisme, ...) op ter behoud van de natuurlijke vegetatie.

Bijdragen tot het bos is niet alleen zorgen voor mensen en ontwikkeling, ook de natuur vaart er natuurlijk wel bij (© Groenhart).

In diezelfde periode stond het voortbestaan van het VFTB echter wel herhaaldelijk ter discussie bij de Vlaamse overheid. We slaagden er ternauwernood in het fonds overeind te houden, en de beschikbare budgetten werden fel ingeperkt.

Groenhart kantelt, maar wankelt niet

2007 was een kanteljaar. Op dat moment had Groenhart 27 lopende projecten in portefeuille. De Vlaamse overheid onderwierp de werking aan een diepgaande evaluatie, en als conclusie werd de focus nu gelegd op de rol die bos binnen de klimaatverandering kan spelen. Vanaf dan werd gewerkt rond het opstellen van zogenaamde “Project Design Documents” (PDD’s). Dit zijn documenten die de voorbereidende fase uitmaken van *Clean Development Mechanism* Projecten (CDM). Deze laatste kaderen binnen het Kyoto-protocol: door middel van CDM-projecten kunnen geïndustrialiseerde landen een deel van hun CO₂-uitstoot compenseren door te investeren in schone projecten in de tropen. Bosherstel kan hier deel van uitmaken, en met de hulp van het Vlaams Fonds Tropisch Bos werden dergelijke PDD’s gerealiseerd. Groenhart en haar partners in het zuiden bouwen waardevolle expertise op, wat ons later de kans gaf om een zeer ambitieus project op poten te zetten, daarover hieronder meer.

Met de Ashanika gemeenschappen wordt vaak samengewerkt. Hier een beeld uit Centraal-Peru van hun levenswijze (© Groenhart).

Ook initiatieven rond '*avoided deforestation*' - vermeden ontbossing – konden vanaf toen binnen VFTB ondersteund worden. Uit studies is immers gebleken dat de wereldwijde ontbossing ongeveer 20% van de totale CO₂-uitstoot genereert. Slagen we er dus in ontbossing te vermijden, dan lukt het ons ook om een serieuze bijdrage aan de strijd tegen klimaatverandering te leveren. Je kan je - terecht - de vraag stellen wat in 's hemelsnaam het verschil is tussen projecten voor bosbehoud en projecten voor vermeden ontbossing: bij deze laatste wordt nog explicieter de link gelegd tussen bosbehoud en CO₂-vastlegging, en wordt er een nauwgezette CO₂-boekhouding bijgehouden.

Groenhart houdt stand tijdens de storm van besparingen, en in 2008 vindt de organisatie een bijkomend, nieuwe elan. De organisatie wordt officieel erkend als niet-gouvernementele organisatie, en kan door die erkenning aanspraak maken op financieringen vanuit de federale ontwikkelingssamenwerking. Bovendien slaagt ze er ook in om andere financieringsbronnen aan te spreken. De Nationale Loterij, een aantal bedrijven, het zuidluik van de campagne 1 Miljoen Bomen van VBV, middelen van de provincies Oost- en West-Vlaanderen, de gemeente Oosterzele... Alle dragen ze hun kleine of grote steentje bij tot de werking van Groenhart en zo slaagt deze erin haar financieringen te diversifiëren en aldus een stukje bestaanszekerheid in te bouwen. Ook het VFTB blijft actief, in 2008 worden opnieuw 7 nieuwe projecten geselecteerd voor financiële ondersteuning door Vlaanderen.

Stevige Noordpoot

Vanaf 2010 bieden zich opnieuw opportuniteiten aan die Groenhart toelaten om het tropisch bosverhaal ook hier te brengen. Het Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking (VAIS) geeft Groenhart een ondersteuning voor een eerste "noordproject", een 'educatief traject voor toekomstige vakwerkers in de houtsector'. Met dit project worden leerlingen van de houtopleidingen benaderd opdat zij zich beter bewust worden van het belang van duurzaam (tropisch-)houtgebruik. Sindsdien heeft Groenhart op korte tijd een stevige noordpoot opgebouwd, onder meer met de reizende tentoonstelling 'Spring een gat in de lucht want anders kan de aarde je niet houden', en het in 2011 opgestarte project rond bos, cultuur en ontwikkeling, "Kleur het bos van je dromen".

Meer dan 500 hectare bosherstel met Vlaamse middelen

In 2011 wordt het harde voorbereidende klimaatwerk van de voorbije jaren dan in realisaties omgezet, wanneer de Vlaamse onderneming Telenet besluit om naast alle interne inspanningen die ze leveren om haar CO₂-uitstoot te reduceren, de resterende uitstoot vrijwillig te compenseren d.m.v. een door Groenhart voorbereid bebossingsproject in Ecuador. In januari 2012 gaan de eerste

boompjes in de grond van een project dat op termijn meer dan 500 hectare bos zal aanleggen en 7.500 ton CO₂/jaar uit de lucht zal halen. Er wordt daarbij gewerkt met lokale organisaties en gemeenschappen, en onder strenge ecologische en sociale randvoorwaarden.

Boompjes kweken is de boodschap, om het bos te helpen herstellen (© Groenhart).

Met vereende krachten voor meer en beter bos

Vandaag is Groenhart een jongvolwassen organisatie, die haar plek in het Vlaamse ngo-landschap heeft weten te verwerven. De gecombineerde focus op ontwikkelingssamenwerking en ecologie is zeldzaam in Vlaanderen, en levert een reële meerwaarde aan de manier waarop we nadenken over natuurbehoud en duurzame ontwikkeling. Door de krachten nu volop te bundelen met VBV zullen beide organisaties elkaar versterken, nieuwe horizonten ontdekken en nog krachtiger de boodschap voor meer en beter bos, niet alleen hier in Vlaanderen maar ook wereldwijd, kunnen verkondigen.

5. TIJDSCHRIFTEN EN PUBLICATIES

5.1. DE BOSKRANT

De Boskrant is het ledentijdschrift van de vereniging en verschijnt vijf maal per jaar. Met de Boskrant richten we ons tot een ruim en heterogeen publiek, gaande van privé-bos-eigenaars en personen die professioneel actief zijn in de natuur- en bosbehoudssector tot recreanten en sympathisanten. De Boskrant informeert de lezer over ontwikkelingen op vlak van bosbehoud en bosuitbreiding, de bos- en milieuproblematiek wereldwijd, fauna en flora, natuur- en bosbeheer op nationaal, Europees en mondiaal vlak. Daarnaast lees je in De Boskrant ook aankondigingen en verslagen van excursies, studiedagen, thema-avonden, en nog veel meer nieuws van en door VBV. Ook de allerkleinsten vinden in de kinderrubriek “de Boomhut” hun gading in bospelletjes voor binnen en buiten. Andere zeer gesmaakte rubrieken zijn ‘van boom tot evenaar’ – opzienbarende nieuwtjes over het bos wereldwijd - en ‘merkwaardige bomen’, artikels over bomen die door hun geschiedenis,

omvang, vorm of gebruik opvallen en een bezoekje waard zijn. In enkele pagina’s vang je zo de meest opvallende nieuwigheden op in de bos- en natuursector. In een andere vaste rubriek licht topnatuurfotograaf Rollin Verlinde telkens een tipje van de sluier over de geheimen van de bosfotografie op. Elke Boskrant besteedt ook aandacht aan een bosgebied in het buitenland – van Japan naar Noord-Italië – en de voorbije maanden werden grote inspanningen geleverd om het geheel ook te illustreren met professionele foto’s. Ten slotte vind je er vaak ook heel wat interessante tips voor de boekenwormen onder ons, en kunnen wandel- en fietsliefhebbers eropuit met de uitgestippelde tochten die we geregeld aanbieden, en die ook via Routeyou.com te downloaden zijn.

5.2. DE BOSREVUE

De Bosrevue heeft als doelstelling wetenschappelijk onderzoek rond bos en actuele evoluties in het bosbeleid en bosbeheer te vertalen naar de praktijk. Dit bosbeheertijdschrift richt zich tot bosbeheerders, bosgroepen, boscijneraars,... kortom iedereen die geïnteresseerd is in of te maken heeft met het beheren van bossen. De inhoud van de edities van 2011 vindt u terug achterin dit jaarverslag in Bijlage 3: Inhoudsopgaven bosrevue 2011.

5.3. ELECTRONISCHE COMMUNICATIE

5.3.1. DE WEBSITE

In 2011 werd volop gewerkt, gebrainstormd en geschreven aan de nieuwe website. Een website die de Vereniging voor Bos in Vlaanderen vzw en Groenhart vzw overkoepelt en beschikbaar zal zijn in verschillende talen (Nederlands, Spaans en Engels).

De opmaak van deze nieuwe website volledig geïntegreerd in het transitietraject dat VBV in 2011 versneld verderzette, en dat onder meer een grondige integratie met onze dochterorganisatie Groenhart inhoudt, en een naamsverandering van de vereniging(en).

Er werd voor de website gekozen voor een gebruiksvriendelijk CMS-systeem dat ervoor zorgt dat alle medewerkers zelf webpagina's kunnen onderhouden en vernieuwen. Bovendien werd voor een doelgroepgerichte aanpak gekozen. Op die manier streven we ernaar dat elke websitebezoeker snel en efficiënt naar de gezochte informatie surft en zijn of haar gading vindt. Een belangrijke stap vooruit richting actuele en uniforme gegevensbron over bossen, de werking van onze organisatie, de aankondiging van onze activiteiten en een aanbod op maat van de bezoekers.

Ondertussen werd de ook bestaande website op regelmatige basis geactualiseerd en waar nodig herwerkt om de lees- en surfbaarheid te verbeteren.

5.3.2. DE NIEUWSBRIEF

In 2011 kregen bijna 4.000 bosliefhebbers maandelijks de VBV-nieuwsbrief toegestuurd. Deze gratis e-nieuwsbrief informeert op laagdrempelige wijze over de beleidswerking en de projecten van VBV, over de bossen in de wereld, de VBV-activiteiten en bosweetjes uit de sector.

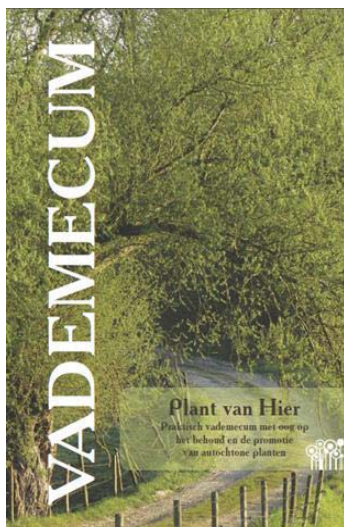
5.3.3. FACEBOOK

In 2011 waagde VBV zijn eerste pasjes ook op andere digitale mediaplatforms en met succes! Een Facebookaccount werd aangemaakt voor VBV, voor Week van het Bos en voor 1 miljoen bomen. Eind 2011 volgden 1.216 mensen de VBV-account, 729 mensen het 'Week van het Bos'-gebeuren en waren er 775 fans van 1 Miljoen Bomen op Facebook. Een sociaal netwerk in uitbouw.

5.4. DE STANDAARD SOLIDARITEITSPRIJS

Ook dit jaar deed VBV een gooi naar de Standaard Solidariteitsprijs. Met een advertentie die met een parkeerplaats voorbehouden voor bomen het tekort aan plaats voor bos in Vlaanderen aankaart, maakten we deel uit van een select groepje laureaten dat op die manier een paginagrote advertentie in deze krant won.

(<http://www.standaard.be/extra/solidariteitsprijs/2011/>).

5.5. VADEMECUM PLANT VAN HIER

Met dit nieuwe vademecum promoot VBV autochtone bomen en struiken. In eerste instantie zijn de lokale overheden de doelgroep, maar iedereen die zich wil inzetten voor autochtone bomen en struiken kan het raadplegen. Na een korte theoretisch inleiding staat het vademecum vol praktijkvoorbeelden over de *do's & don'ts* voor het behoud, de versterking en de promotie van autochtone bomen en struiken. Je vindt er ook alles over de inventaris autochtone bomen en struiken en over het label Plant van Hier. Dit vademecum verscheen n.a.v. het DuLoMi-project 'Oogje op inheems' (zie 8.8. Oogje op inheems).

Het vademecum was een succes: we zijn reeds door de voorraad heen. Maar iedereen kan het nog steeds gratis downloaden op www.vb.be/projecten/plantvanhier.

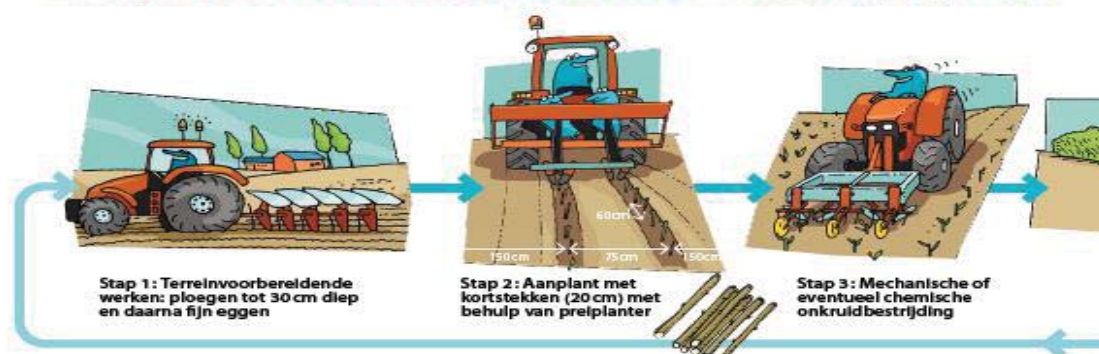
5.6. BROCHURE KOH : "WARMTE UIT KORTE OMLOOPHOUT"

In het kader het ADLO-project "verKOht voor (bio)diversiteit in het landbouwlandschap" hebben Inagro, de VBV en het INBO een brochure ontwikkeld met een overzicht van alle ontwikkelde kennis over KOH. Je vindt er technische informatie over de teelt, een inschatting van het rendement van KOH, voorbeelden van het multifunctionele karakter van KOH, de wetgeving en enkele getuigenissen van KOH-aanplanters. En dit allemaal in een duidelijk en aantrekkelijk jasje.

Je kan de brochure opgestuurd krijgen door te mailen naar sander.vandaele@vbv.be. Meer informatie over KOH is ook te vinden onder 8.1. VerKOht! Korteomloophout (KOH) en op <http://www.enerpedia.be/nl/energiegewassen/korteomloophout>. Dit project werd gefinancierd met steun van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling (PDPO II), waarin de Vlaamse Minister van Landbouw 13 demonstratieprojecten inzake duurzame landbouw heeft goedgekeurd. De totale steun voor deze projecten bedraagt 1 miljoen euro.

De teelt Driejarig Zweeds systeem met wilg of populier

Een greep uit de brochure KOH : "Warmte uit korte omloophout".

6. EVENEMENTEN

6.1. FILM IN HET BOS

Het concept Film in het Bos, waarin een film wordt afgespeeld op een magische boslocatie, behoort stilaan tot de VBV-klassiekers. Hier en daar is zelfs, voorafgaand aan de film, ook een echte bosfee te vinden. In augustus en september 2011 draaide Film in het Bos op 8 plaatsen een fijne familiefilm met ecoboodschap.

Het mindere weer tijdens onze vaste filmperiode kon niet tegenhouden dat Film in het Bos ook dit jaar weer een groot succes werd. Voor heel wat Vlamingen is het evenement een laagdrempelige manier om VBV en onze boodschap wat beter te leren kennen. Dit jaar konden we elke hoofdfilm ook laten voorafgaan door de prachtige kortfilm "Over Bossen en Mensen" van Yann Arthus-Bertrand, die VBV liet vertalen en in het Nederlands ondertitelen en dubben door topactrice Marie Vinck.

VBV werkt voor Film in het Bos in een reeds jarenlang partnerschap met Gezinsbond en de lokale bosbeheerder waar de film doorgaat. Film in het Bos werd tevens professioneel ondersteund door ervaren technici.

Film in het bos. Een zalige ervaring in een magisch decor! © Martijn Reynders.

6.2. WEEK VAN HET BOS

Elk jaar plaatst VBV samen met tientallen lokale partners en het Agentschap voor Natuur en Bos onze Vlaamse bossen en natuurgebieden een week lang in de kijker. Met een promotiecampagne, inhoudelijk en educatief materiaal, en talrijke activiteiten willen we traditioneel de aandacht voor de Vlaamse bos- en natuurgebieden levendig houden bij het brede publiek. We willen Vlaanderen overtuigen dat bos- en natuurgebieden belangrijk zijn voor onze levenskwaliteit en dat we met z'n allen zorgzaam moeten omspringen met deze unieke biotopen. Tijdens de campagne kan groot en

klein op een speelse manier een beter inzicht verwerven in de rol en functies van bos- en natuurgebieden en de impact ervan op ons leefmilieu. We laten tienduizenden mensen tijdens de Week van het Bos (WvhB) kennis maken met de bossen en natuur in hun omgeving.

Elk jaar wordt de campagne opgehangen aan een thema. De voorbije jaren kwamen zo onder meer de bosbeheerder, hout als duurzame en hernieuwbare grondstof, autochtone bomen en struiken, de invloed van het bos op onze gezondheid, de relatie tussen bossen en de klimaatverandering, en biodiversiteit aan bod. In 2011 was de keuze vanzelfsprekend: de VN riepen dit jaar namelijk uit tot het Internationaal Jaar van de Bossen, wat meteen ook het thema werd voor onze Week van het Bos. Nieuw dit jaar was ook de nog nauwere samenwerking met Natuurpunt.

6.2.1. JAARTHEMA: BOS ZONDER GRENZEN

De Verenigde Naties riepen 2011 uit tot het Internationaal Jaar van de Bossen. Een jaar de internationale schijnwerpers op het bos richten was wel eens aan de orde: ruim 1,6 miljard mensen zijn immers rechtstreeks afhankelijk van bossen voor hun dagelijks overleven. Maar ook voor de overige, goed 5 miljard, bewoners van deze planeet dragen bossen in belangrijke mate bij tot hun welzijn. De Week van het Bos 2011 sloot zich aan bij deze internationale campagne. Van zondag 9 t.e.m. zondag 16 oktober en met de slagzin *Bos zonder grenzen*, zoomde de campagne in op wat bossen wereldwijd betekenen voor de mens en zijn omgeving.

6.2.2. ACTIVITEITEN

Dankzij de talrijke activiteiten verspreid over heel Vlaanderen kan elke Vlaming tijdens de Week van het Bos dicht bij huis kennismaken met een bos- of natuurgebied. In 2011 waren er in totaal ongeveer 300 geregistreerde activiteiten, waarbij 1 registratie vaak meerdere activiteiten bundelt. Dit is een sterke stijging in vergelijking met de vorige jaren, wellicht voor een groot deel toe te schrijven aan het Internationaal Jaar van het Bos, waardoor het thema *bos* in 2011 in verschillende geledingen van de maatschappij extra aandacht kreeg.

Activiteiten door lokale organisatoren

De lokale activiteiten worden georganiseerd door tal van natuur- of milieuorganisaties, cultuur-, jeugd-, toeristische verenigingen, overheden en andere. Via verschillende kanalen riepen VBV en ANB in heel Vlaanderen op om een 'Week van het Bos'- activiteit te organiseren. Op die manier ontstaat een netwerk van activiteiten over heel Vlaanderen. De lokale organisatoren konden hun activiteit promoten via de Week van het Bos kanalen en ontvingen een digitaal sjabloon om zelf gepersonaliseerde affiches en flyers te ontwerpen. VBV staat eveneens in als contactpersoon, vraagbaak en inspiratiebron voor deze derden. Samen met de oproep werd de ideeënlust voor activiteiten gelanceerd.

Tal van kleine en grote activiteiten en evenementen lokken de Vlaming naar het bos tijdens deze campagneweek.

ANB-publieksactiviteiten

VBV speelt bij het opstarten van lokale samenwerkingen met andere private en/of publieke partners een belangrijke rol. Deze samenwerkingen zijn van groot belang om de inspanningen te delen, de krachten te bundelen, meer mensen te bereiken en het draagvlak te vergroten. Het ANB kan zich op die manier voorstellen aan een groot publiek en aan de lokale partners tonen dat het een goede en betrouwbare partner is voor verdere samenwerking. Heel wat lokale besturen en verenigingen zijn opgetogen over de manier van samenwerken tijdens de Week van het Bos-campagnes. VBV kan als ngo vlot inspelen op de noden en behoeften van de verschillende partijen rond de tafel en is een belangrijke rader in de procesbegeleiding van het geheel. Eenmaal alle partijen het plan van aanpak hebben samengesteld en tot praktische uitwerking overgaan, is de rol van VBV eerder coördinerend.

→Nationale opening: Raspaillebos zonder grenzen (beheerregio Oost-Vlaanderen Zuid, Geraardsbergen, Oost-Vlaanderen) – 9 oktober

Dankzij een vlotte samenwerking tussen ANB, Natuurpunt, VBV, NMEC De Helix, INBO en de stad Geraardsbergen werd een erg kwaliteitsvol openingsevenement georganiseerd. De organisatoren waren tevreden over de opkomst van zo'n 700 bezoekers, zeker rekening houdend met het zeer slechte weer.

De bezoekers kregen een gevarieerd aanbod voorgeschoteld dat bestond uit een wandeling met verschillende inhoudelijke en educatieve stops in en rond de Helix. Er was her en der randanimatie voorzien. De deelnemers konden meebouwen aan een *Bos zonder grenzen* en er was een heuse scholenwedstrijd met meer dan 80 deelnemende klassen. De winnende klas heeft een maand later het Bos zonder grenzen aangeplant. Het beleidsmoment met Minister Joke Schauvliege is vlot verlopen, ook de rondleiding voor genodigden na het officiële moment werd gesmaakt.

→Provinciale publieksevenementen

In totaal waren een 10 grotere ANB-publieksevenementen (excl. De nationale opening) verspreid over de 5 provincies, waarvan de meeste met VBV-ondersteuning. Een totaal van ca. 9000 bezoekers werd geteld:

- 9/10: Staden, Nethen
- 16/10: Bosland, Ravels, Hageland (2x), Drongengoed, Sint-Joris-Weert, Bosuil Overijse, Tielt

Activiteitenaanbod voor scholen

Elk jaar wordt er ook voor leerkrachten en leerlingen een ruim aanbod aan bosactiviteiten ontwikkeld. De scholenwerking vanuit ANB is traditioneel zeer sterk op een aantal locaties (Ravels, Buggenhout, Hallerbos, Zoniënwood, Drongengoed, Meerdaal, ...). Zowel de boswachters, maar vooral de (bos)gidsen, i.s.m. de educatieve centra, verzorgen dit aanbod. Tot nu toe richten de activiteiten zich vooral tot de lagere schoolkinderen, en de leerlingen uit de eerste graad van het secundair.

Daarnaast zijn er tal van andere instanties (o.a. provinciale bezoekerscentra) die een verhoogde activiteit kennen tijdens de Week van het Bos. In verschillende scholen werken honderden klassen rond de Week van het Bos in de klas zelf. Dit blijkt onder andere uit het grote succes van educatief materiaal en de vele vragen die VBV voor en tijdens de Week van het Bos ontvangt.

6.2.3. INFORMATIE EN EDUCATIE

Campagnekrant

De campagnekrant bestond vooral uit inhoudelijke informatie over het thema; uit de goede ervaringen van de voorbije jaren bleek immers dat dit het meest gesmaakt wordt. Twintig pagina's thema-informatie en vier pagina's activiteitenkalender gaven een gedetailleerd, laagdrempelig overzicht van wat de Week van het Bos in petto had. De informatie over het Internationaal Jaar van de Bossen, en meer bepaald over de verschillende ecosysteemdiensten die bossen vervullen, was eenvoudig, interactief en zodoende toegankelijk voor het brede publiek, gidsen en leerkrachten/leerlingen. De vormgeving en illustraties werden verzorgd door Magelaan (Gent).

De kranten werden, samen met het campagnebeeld, analoog en digitaal verspreid. De krant, alsook elke illustratie op zich, en de affiche, werden downloadbaar gesteld op www.weekvanhetbos.be. De analoge verspreiding bestond uit enerzijds een globale verzending van een basispakket naar een aantal welbepaalde doelgroepen. Anderzijds konden krant en affiche nabesteld worden via een online bestelformulier. Zowel inhoud als vormgeving werden gesmaakt, wat onder andere blijkt uit de vele nabestellingen.

Vormingsmoment 'Bos- en natuurspelen zonder grenzen'

Vijf jaar geleden, n.a.v. het thema 'Doorblader het Bos', werd het eerste vormingsmoment over educatieve bos- en natuurspelen georganiseerd. De toen ontwikkelde bosspelen werden er voorgesteld. Met dit sindsdien jaarlijks terugkerende vormingsmoment willen we leerkrachten, gidsen, educatoren e.a. in contact brengen met deze en andere bos- en natuurspelen, die ze tijdens de Week van het Bos kunnen gebruiken.

Voor deze zesde editie trokken we naar De Panne, West-Vlaanderen. VBNC De Nachtegaal stond er mee in voor de logistieke organisatie, stelde het centrum en het nabijgelegen speelbos ter beschikking en leverde bovendien ook een stevige inhoudelijke bijdrage.

Het vormingsmoment bestond uit een korte inleiding over de Week van het Bos in het algemeen en de educatieve producten in het bijzonder en een inleiding met algemene info over natuureducatie a.d.h.v. voorbeelden en vier workshops. In totaal waren er 51 deelnemers voor 4 workshops: Doe de gloob (djapo vzw), Van tak naar tak met Friedel en Krak (NMEC De Helix), Het Bos door de ogen van (NMEC De Helix) en Biodiv'je en Land-art (VBNC De Nachtelgaal).

Educatieve producten

De Week van het Bos is opgenomen in de eindtermen van het kleuter- en lager onderwijs. Elk jaar ontvangt het campagneteam dan ook talrijke aanvragen van scholen en wordt er in vele Vlaamse klassen rond het thema bos gewerkt. Het educatieve aspect van de Week van het Bos werd dit jaar voortgezet door de bestaande educatieve concepten beschikbaar te houden op de website en een nieuwe campagnekrant te ontwikkelen.

Daarnaast werd de kortfilm 'Of Forests and Men' van Yann Arthus-Bertrand vertaald in het Nederlands (ondertiteld + Nederlandse stem van Marie Vinck) en vrij ter beschikking gesteld. De bosfilms van het Internationaal Bosfilmfestival werden ontsloten. Ook de tentoonstelling met 20 bosbeelden van Yann Arthus-Bertrand en andere topfotografen werd vertaald in het Nederlands en op verschillende manieren ter beschikking gesteld. Tenslotte stond VBV in voor het uitwerken van een educatieve kalender en was er een samenwerking met het VITO in het kader van Imaging The World's Forests.

WEEK VAN HET BOS

Educatieve posters van topfotograaf Yann Arthus-Bertrand en collega's: vertaald naar het Nederlands en vrij beschikbaar gemaakt door de Week van het Bos.

6.2.4. COMMUNICATIE

VBV staat in voor het aanreiken, ontwikkelen en stroomlijnen van de verschillende communicatie- en media-instrumenten die Week van het Bos promoten. De belangrijkste zijn:

- Campagnebeeld + slagzin: zowel algemeen als in flyer-formaat met programma voor lokale organisatoren en ANB-publieksevenementen
- www.weekvanhetbos.be
 - 3 ingangen, activiteitenoverzicht, infodrager, update
 - Unieke bezoekers:
 - maand voor WvhB: 25.526
 - tijdens WvhB: 14.202 met een piek van 2.260 op zo 9/10/11
- Nieuwsbrieven
 - 10 nieuwsbrieven, aan > 3.000 abonnees
- Sociale media
 - Eerste jaar Facebookpagina; 736 fans
- Persberichten
 - Persaankondiging juni - oktober
 - Persaandacht algemeen: Q-music/Studio Brussel/Radio 2/Radio 1/... Laatste show/Karrewiet/Man Bijt Hond/Vrt-nieuws/lokale zenders/... Libelle/De Bond/De Zondag/Weekendknack/De Morgen/De Standaard...

6.3. BOSWEEKEND

Het Bosweekend werd ook een feestje ter ere van het veertigjarig bestaan van VBV

Er werd goed geoefend tijdens de workshop bosfotografie.

Op vrijdag 1 en zaterdag 2 april ontvingen we meer dan 60 bosenthousiastelingen voor ons Bosweekend. Dankzij een bo(o)mvul programma en met het prachtige Heuvelland als decor werd het een weekend lang smullen van het bos, letterlijk en figuurlijk.

Op vrijdagavond troonden boswachter Pierre Hubau en vleermuiskenner Bob Vandendriesche ons mee dwars door de West-Vlaamse bossen. Binnenshuis maakten we het gezellig met een film, een laureaat van het Bosfilm Festival tijdens de officiële opening van het Internationaal Jaar van de Bossen. Zaterdagmorgen konden vroege vogels hun hartje ophalen aan een heerlijke vroeg-ochtend excursie waarna er keuze was uit vijf workshops gaande van bosfotografie over koken met bosproducten tot beheerwerken in het bos. Zelfs Loesje, die u kent van de ludieke slogans, kwam langs om samen met onze creatievelingen slogans te bedenken over meer en beter bos. Tot slot bezochten we in de namiddag nog een aantal West-Vlaamse bospareltjes, uniek en o zo mooi.

Op het weekend werd VBV dan ook nog eens gevierd voor haar 40-jarig bestaan. Ook de vele aanwezige vrijwilligers werden in de bloemetjes gezet, want in 2011 ging de Bosereprijs naar de VBV-vrijwilliger, uit erkentelijkheid voor alle belangeloze steun die we van hen krijgen.

7. DIENSTVERLENING

Ook in 2011 werd veelvuldig gebruik gemaakt van de diensten die de Vereniging voor Bos in Vlaanderen aanbiedt. Zowel openbare besturen, verenigingen, instellingen als particulieren werden met advies bijgestaan. VBV verzorgt zelf de antwoorden of verwijst waar nodig door naar bevoegde diensten, instanties en/of personen.

Een groot aandeel van de vragen naar advies handelt over bosaanleg en bosbeheer. De vraag naar informatie hierover is en blijft dus nog steeds heel groot. De populaire thema's uit 2010, nl. zonevreemde bossen, kortoomloophout (KOH) en speelbossen bleken ook in 2011 zeer actueel. Ook naar aanleiding van het Internationaal Jaar van de Bossen kwamen er heel wat vragen binnen op het secretariaat. Vaak worden er ook vragen gesteld over ontbossingen en ontbomingen en de regelgeving hierbij.

Tijdens 2011 werd VBV vaak door particulieren van over heel Vlaanderen gecontacteerd. Vaak gebeurde dit naar aanleiding van de bedreiging van, veelal zonevreemde, bossen, of conflicten over bomen met burens. Dit stijgende aantal vragen bewijst ook dat VBV meer en meer bekendheid verwerft bij de zgn. niet-georganiseerde burger.

Dankzij het Tandemproject kon VBV in 2011 extra aandacht besteden aan adviesverlening. Er werden 5 tandemspreekbeurten en 6 tandemwerksessies geboekt. De VBV ontwikkelde 3 nieuwe educatieve tandemkoffers. Meer informatie vind je onder 8.4. Tandem.

WAT

Elke gemeente zou minstens één speelzone moeten hebben: een plek in een bos of een natuurreservaat waar kinderen vrij kunnen ravotten. Dit kan op openbaar, maar ook op privédomein. De afbakening moet steeds in goed overleg met alle betrokkenen gebeuren. En eenmaal afgebakend is een leuke inspeeldag heel belangrijk. Deze fiche en bijbehorende actiekijl leggen concreet uit hoe je een speelzone realiseert. Als je een nieuw speelbos wil

SPEEL IN HET BOS

EEN NATUURLIJKE SPEELPLEK
IN JOUW GEMEENTE

VBV

GETUIGENIS(SEN)

“Het is leuk om de spelende kinderen in onze speelzones te observeren. Ze zijn creatief met alles wat ze er vinden: ze maken kompen, bouwen aan de takkenwallen en hollen van de heuveltjes. En, ze maken vooral heel veel plezier. Het is prettig om zien dat dit nog mogelijk is in een wereld waar kinderen maar al te vaak aan een TV- of computerscherm gekluisterd zitten.”

(Antonio Geerts, milieudienst, Stad Aalst)

Tandemkofferfiches leggen je op grondige wijze uit waarom je een speelzone zou moeten hebben, en hoe je ze kan aanleggen.

8. WERKGROEPEN

8.1. WERKGROEP ACTIE EN BELEID

Het Internationaal Jaar van de Bossen: het jaar bij uitstek om het enorme belang van bos op de beleidsvoorgond te brengen. Werk aan de winkel dus voor werkgroep Actie en Beleid want in 2011 eisten we van het beleid actie!

Stads(rand)bossen

In april 2011 lanceerde VBV haar stads(rand)bossendossier. Het resultaat van grondig onderzoek naar een stand van zaken inzake deze o zo nodige groenvoorzieningen. Het Vlaanderen in Actie-plan (VIA), het paradepaardje van de Vlaamse Regering, nam de ambitieuze doelstelling op om tegen 2020 de helft van de stedelijke en kleinstedelijke gebieden over een stadsbos te laten beschikken of er minstens een project rond te hebben opgestart. Uit de “eenmeting”, het monitoringrapport van de vooruitgang van VIA, was vervolgens gebleken dat deze doelstelling nu reeds behaald is, 9 jaar vroeger dan voorzien.

Naar aanleiding van de doelstelling van het VIA nam de Vereniging voor Bos in Vlaanderen, onder impuls en met medewerking van de werkgroep beleid, een kijkje op het terrein, maakte de balans op en formuleerde volgende conclusie: *“Stads(rand)bossen: veelbelovend, alom bejubeld en terecht gewaardeerd omwille van hun uitzonderlijke maatschappelijk belang... maar in Vlaanderen vooral veel beloofd. Want op het terrein blijkt dat van de beloofde 4.810 hectare stadsbossen uit de visiedocumenten van de Vlaamse overheid er amper 815 hectare is gerealiseerd. En het is al helemaal niet duidelijk op basis van welke factoren men nu besluit dat vandaag reeds 53% van de stedelijke en kleinstedelijke gebieden over een stadsbos beschikt of er een project rond heeft opgestart. VBV heeft de feiten op een rijtje gezet en een stand van zaken opgemaakt met als algemene conclusie: ‘Stads(rand)bossen: het blijft een randgeval in Vlaanderen’.”*

Het dossier is te vinden op www.bosplus.be/beleid.

Beleidsymposium 'Bos voor iedereen: droom of werkelijkheid'

In mei organiseerde de werkgroep beleid, in samenwerking met Natuurpunt en Argus, het beleidsymposium 'Bos voor iedereen: droom of werkelijkheid' in Brussel. Tijdens het symposium werden de hinderpalen en knelpunten aangekaart die de bosuitbreiding in Vlaanderen tergend traag en bijzonder moeilijk laten verlopen. Verschillende sprekers kwamen aan bod en als afsluiter interviewde journalist Ben Vanheukelom minister Schauvliege tijdens een panelgesprek. Onze minister van Leefmilieu kondigde daarbij een actieplan Zonevreemde Bossen aan, en wist ook het heuglijke nieuws te melden dat de advisering door een aantal Vlaamse administraties voor privé-bosuitbreiding niet langer een bindend karakter zou hebben.

WACO-foon ontbossingen

Het hele jaar rond was de werkgroep actief rond acuut bedreigde bossen want ook in 2011 stond de WACO-foon (= meldpunt van het Waakzaamheidscomité Ontbossingen) niet stil. De strijd voor het behoud van bos en bomen in onder andere Brasschaat, Schilde, Anzegem, Moerbeke, Kalmthout, Zonnebeke, ... gaat verder. In Grimbergen werd actief ingegrepen bij een illegale ontbossing door de gemeente zelf. Waar gaan we heen als lokale overheden nu ook al illegaal gaan ontbossen?

Bosbarometer 2011

Traditioneel was de Werkgroep Actie en Beleid ook de drijvende kracht achter de Bosbarometer 2011. Het beleidshoogtepunt van VBV werd dit jaar voor het eerst door Sinterklaas in hoogsteigen persoon gelanceerd. In de nacht van 5 op 6 december bracht die Goedheiligman immers - naast het lijvige document - ook nog eens een nieuw bos met zich mee. 7

De samenvatting van de Bosbarometer, die overigens ook in 2011 op storm stond, vind je in bijlage. Het volledige document is te vinden op www.bosplus.be/beleid.

8.2. WERKGROEP TROPISCH BOS

Meer en beter bos ook wereldwijd, daar blijven we voor gaan. De lopende projecten blijven doorgaan. De steun aan de FSC-ateliers in Bolivia werd wel nog verder afgebouwd vanuit de filosofie projecten na enkele jaren steun zelfstandig moeten kunnen opereren. In 2011 werd geen nieuw artisanat meer aangekocht. Wel stonden we in 2011 op de vakbeurs van Oxfam met het artisanat en andere VBV goodies. Daar verkochten vooral de T-shirts van de 1 miljoen bomen acties heel goed.

Dit jaar zijn er opnieuw enkele giftenlopen georganiseerd om het fonds voor 'Trees for Farmers' verder te spijzen. Onder het motto 'Run for forest, Run!' kon je gaan lopen/ wandelen op de Bosloop in Heverlee op 1 mei, de stadsloop in Gent op 15 mei, de omloop in Kluisbergen op 25 mei en de dodentocht in Bornem op 12 augustus. Vooral de trouwe supporters van het project liepen heel wat geld bijeen. Smeer alvast de kuit om in 2012 een nog beter resultaat te bekomen.

De werkgroep tropisch bos organiseerde ook in 2011 terug een tropisch bos quiz en een tropisch bos fuif. Feesten voor het goede doel, voor mocht je nog een extra reden zoeken. Voor het eerst in samenwerking met een aantal andere organisaties die goede doelen in Ethiopië ondersteunen, bleek al snel dat de som van de delen heel wat meer opleverde: door de samenwerking werd een bredere achterban bereikt en kon de fuif een echt succesnummer genoemd worden. Er kon een 6000 euro aan de verschillende projecten in Ethiopië overgemaakt worden. Een organisatie in samenwerking met Ere Mela Mela, Dertiende Ster, Ma'ar en Manbarnotaaf. Zowel Ere Mela Mela als de werkgroep tropisch bos zamelde geld in voor het herbebossingsproject Trees for Farmers.

Op 17 december verzamelden 24 ploegen in zaal Pakenhof in het Leuvense voor de vierde editie van de Tropisch Bos Quiz. De opbrengst van de quiz van zowat 500 euro gaat integraal naar Association Planète Verdure in Burkina Faso. Want sinds 2011 steunt de werkgroep Tropisch Bos ook een project in Burkina Faso. Association Planète Verdure is een lokale vereniging waar alle lagen van de bevolking

in betrokken zijn, die strijdt tegen de verwoestijning in de Sahel en voor adaptatie aan klimaatverandering. Daarvoor zijn ze actief rond vijf problematieken: ten eerste planten ze bomen en struiken aan. Ze doen aan sensibilisering en milieu-educatie (onder meer door het organiseren van bosklassen in het plaatselijke natuureservaat). Ze zijn actief rond afvalbeheer in de groeiende dorpen en steden. Ze promoten duurzaam en lokaal ecotoerisme. En ten slotte betrekken ze ook de landbouwers en veetelers in dit geheel van duurzame ontwikkeling.

8.3. WERKGROEP RECREATIE

Het afgelopen jaar werden we opnieuw door de Werkgroep Recreatie op sleeptouw genomen op allerlei fijne en interessante excursies. Deze werkgroep zet de sociale en recreatieve functie van het bos in de verf. Boseducatie in alle gedaanten en voor alle leeftijden: koken met bosproducten, themawandelingen (beheer, beleid, voorjaarsbloeiërs, ...), ...

In 2011 organiseerde de werkgroep volgende excursies en activiteiten:

- **2 april “Het bos op je bord”**: deze excursie vond plaats tijdens het Bosweekend. Moderne heks Renata Bruggeman verklapte allerlei natuurgeheimen. Wie deelnam, bekijkt planten zoals de netel, het zevenblad en de meidoorn nu met heel andere ogen.
- **9 april “KLJ Nevele plant een bos”**: sinds deze activiteit weten de leiders en leidsters van de KLJ van Nevele alles van bomen planten en van het belang van biodiversiteit. Op een terrein in Gooik werden allerlei verschillende soorten aangeplant (zomereik, wintereik, beuk, ruwe berk, zoete kers, grauwe abeel,...). En uiteraard werden plannen gesmeed om er binnen 30 jaar met de KLJ-kinderen een bosspel te komen spelen.

KLJ Nevele plant een bos. Zoals het een jeugbeweging betaamt, doen ze dat enthousiast en ook wel redelijk prettig gestoord.

- **17 april “Voorjaarswandeling in het Raspaillebos, Geraardsbergen”**: gids Johnny Cornelis wees ons op de voorjaarspracht van het Raspaillebos. De kleurenpracht van de verschillende bloeiende bloemen (wilde hyacinten, grote muur, bosanemonen, daslook,...) was overdonderend. Ook allerlei zeldzame soorten kwamen aan bod.
- **17 en 24 juli “Merkwaardige Bomenwandeling (Gentse feesten, Gent)”**: tijdens de Gentse Feesten van 2011 bood VBV een unieke ‘groene’ wandeling door het schitterende Gent. Er kwamen allerlei onderwerpen aan bod zoals merkwaardige bomen, interessante parken, verrassende snoeitechnieken en (olala) verborgen groene hoekjes. De wandeling werd twee keer met succes georganiseerd.
- **25 september “Op zoek naar de wortels van de Vlaamse bosreservaten”**: gids Kris Vandekerkhove nam ons mee door het bosreservaat Joseph Zwaenepoel. Hij vertelde over

het belang van bosreservaten, hoe ze enerzijds van groot belang zijn voor wetenschappelijk onderzoek maar ook natuurbehoud en –bescherming als doelstelling hebben. In heel wat bosreservaten wordt een nulbeheer toegepast dus het bos kan er volledig zijn gang gaan.

- **23 oktober “Wandeling door het bos van Bulskampveld”:** ook in West-Vlaanderen hebben ze leuke bossen. Met een bebossingspercentage van iets meer dan 2% zijn die schaars, maar deze wandeling troonde ons mee door het Bulskampveld, met het grootste bos van West-Vlaanderen. Gids Hugo Boden was van alle markten thuis, zowel de geschiedenis als het ecologisch belang kwamen aan bod. Tot slot wist hij ook heel wat te vertellen over het beheer van het bos.

Wandeling door het bos van Bulskampveld

- **27 november “Wandeling in Wortel Kolonie”:** het weer zat niet echt mee maar toch daagden een 30-tal geïnteresseerden op voor de wandeling doorheen het 400 hectare grote domein van Wortel Kolonie. Het is een groene oase met open akker- en graslanden en statige dreven die de bossen lijken te doorklieven. Gids Bart Hoeymans lichtte het beheer van de kolonie uitgebreid toe. De wandeling werd georganiseerd in samenwerking met het ANB en Kempens Landschap vzw.

8.4. WERKGROEP PRO SILVA

Pro Silva is een set van beheercriteria die moet leiden tot een praktische en professionele benadering van modern bosbeheer. Het is nadrukkelijk geen doelstelling op zich maar wel een denk- en werkwijze. Pro Silva-beheer is actief beheer dat natuurvolgend en extensief is. Zowel houtproductie als de ecologische functie van bossen zijn daarbij prioritair. Belangrijke uitgangspunten bij Pro Silva-beheer zijn dan ook het benutten van spontane processen, de geleidelijkheid van ingrijpen en het werken aan gemengd, structuurrijk bos met veel inheemse boomsoorten. Het beoogde bosbeheer is effectief, flexibel en efficiënt.

Deze werkgroep focust vooral op het organiseren van excursies. Ze hebben tot doel de kennis over Pro Silva-beheer te vergroten én ervaringen uit te wisselen tussen de deelnemende bos- en natuurbeheerders. Het is daarnaast ook een discussieplatform over beheermethoden en –consequenties. Een Pro Silva-excursie draait om het zien van de kansen van het bos en zijn gebruikers. De excursies staan steeds in het teken van een duidelijk afgebakend onderwerp, maar

schrijven geen beheeradviezen voor. De excursiedeelnemers bepalen zelf welke zaken bruikbaar zijn voor het eigen beheer.

Werkgroep Pro Silva op interactief bezoek aan de Marteloscoop van Daverdisse.

Op 11 februari 2011 organiseerde werkgroep Pro Silva een interactief bezoek aan de Marteloscoop van Daverdisse. In Wallonië wordt immers niet alleen gepraat en nagedacht over Pro Silva beheer, Forêt Wallonne vzw heeft er ook een netwerk van voorbeeldbossen met proefbestanden uitgezocht en gedocumenteerd. In het bos le Beau Mousseau in Daverdisse hebben ze een heuse marteloscoop in ongelijkjarig mengbos van beuk en wintereik. Dit unieke oefenbestand werd aangelegd in samenwerking met één van de goeroes van ongelijkjarig bosbeheer in Frankrijk. Alle bomen in dit bestand zijn genummerd en gekend. Je zet een dunning uit en krijgt vrijwel onmiddellijk een grondige computeranalyse van je aanpak. De excursie was een eclatant groot succes, het aantal geïnteresseerden was veel groter dan het aantal toegelaten deelnemers. Na afloop van de excursie werd een beschouwend artikel in de Bosrevue gepubliceerd.

9. PROJECTEN

9.1. VERKOHT! KORTEOMLOOPHOUT (KOH)

In 2010 startten Inagro, de Vereniging voor Bos in Vlaanderen vzw (VBV) en het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) in samenwerking met andere partners met het project “verKOht! Korteomloophout (KOH) voor biodiversiteit in het landbouwlandschap. In dit project breien we een vervolg aan het project “Van wilg tot warmte – een gesloten cirkel” dat in 2009 werd afgesloten.

Ten eerste wilden we met dit project het potentieel van KOH als alternatieve groene energiebron verder in de schijnwerpers plaatsen. Doelgroepen hiervoor zijn in de eerste plaats land- en tuinbouwers maar ook openbare besturen en andere geïnteresseerden. Door middel van demonstraties, brochures en het vervullen van een infoloketfunctie willen we deze doelgroepen informeren en sensibiliseren. In 2011 organiseerden we twee demonstratienamiddagen, 2 studieclubs en een studienamiddag. We brachten alle verzamelde informatie over KOH samen op www.enerpedia.be en publiceerden een nieuwe brochure met laagdrempelige informatie over KOH.

Op 14 juni kwamen een 100-tal geïnteresseerden naar boomkwekerij Sylva voor een demonstratienamiddag. Na presentaties over KOH in het algemeen (teelttechnisch, juridisch, rendement, multifunctioneel karakter) en over het nieuwe teeltsysteem met bredere plantverbanden, brachten we een bezoek aan 6 hectare KOH in Ursel en de moedervelden bij boomkwekerij Sylva voor de opkweek van plantgoed voor KOH.

Op 28 november werd bij de eerste KOH-landbouwer van Vlaanderen, Dirk Talpe, 1 hectare KOH geoogst met de aangepaste maïshakselaar. Een 50-tal geïnteresseerden en journalisten kwamen af op deze oogstdemonstratie.

Tijdens 2 studieclubs (2 februari in West-Vlaanderen en 16 december in Limburg) beantwoordden we concrete vragen van in totaal een 40-tal landbouwers en andere kandidaat-aanplanters.

Tijdens een studienamiddag op 8 december kwamen verschillende experts aan het woord. Prof. Reinhart Ceulemans gaf meer toelichting bij het POPFULL-onderzoeksproject, Prof. Kris Verheyen en Olivier Dochy presenteerden resultaten van het onderzoek naar biodiversiteit in KOH, Martijn Boosten presenteerde zijn rapport over KOH op alternatieve gronden en Pieter Verdonck en Sander Van Daele presenteerden een rendementsanalyse en een overzicht van verschillende oogstmachines.

Aan het Labo voor Bosbouw van de Universiteit Gent werd een masterthesis afgewerkt waarin de biodiversiteitswaarde van KOH onderzocht werd. Drie studenten van de Katholieke Hogeschool Gent werkten een bachelorproject af waarin ze de potenties van KOH voor waterzuivering onderzochten. Momenteel is een thesis lopende aan het Labo voor Bosbouw van de Universiteit Gent die de invloed van mengingen op de productiviteit onderzoekt. De organisaties van VerKOht werken actief mee aan deze onderzoeksprojecten.

Op www.enerpedia.be werd alle tijdens dit en voorgaande projecten verzamelde kennis gebundeld en op een aantrekkelijke manier weergegeven. We ontwikkelden ook de aantrekkelijke, laagdrempelige brochure “Warmte uit korteomloophout” die de aandacht vestigt op de voordelen van KOH.

Daarnaast werden verschillende vragen telefonisch en via e-mail beantwoord en gaven we op verschillende evenementen presentaties over KOH.

Naast deze sensibiliserende en wetenschappelijke taken, volgden we eveneens de bestaande KOH-demonstratie-percelen verder op (Rijckeveld, Zedelgem, Beitem) en deden we de nodige beheeringrepen uit opdat deze percelen zich op een goede wijze verder kunnen ontwikkelen.

Oogst van KOH met de maïshakselaar.

9.2. CO₂-BOSSEN PROJECT

De VBV startte in 1998 een samenwerking met de Limburgse intercommunale Regionale Milieuzorg. Na een fusie met de twee andere afvalintercommunes in Limburg ontstond de grote afvalintercommunale Limburg.net, maar VBV blijft voor deze organisatie nuttig boswerk leveren. In opdracht van Limburg.net verwerft en bebost VBV gronden, als gedeeltelijke compensatie voor de CO₂-uitstoot die de activiteiten van de intercommunale genereren. De selectie van de te bebossen terreinen voldoet aan strenge criteria, onder meer door te zorgen voor een breed maatschappelijk draagvlak voor elk nieuw bos. Het bos wordt aangeplant samen met lokale scholen, natuurverenigingen of buurtcomités.

In 2011 werden in het kader van het CO₂-bossenproject geen extra gronden gekocht. De reeds verworven gronden werden beheerd en verder opgeplant. In het najaar werd het laatste deel (meer dan 3 hectare) van het perceel in Dilsen-Stokkem ('Stockheimderbosch') beplant met de hulp van de leerlingen van de Stedelijke Humaniora van Dilsen-Stokkem en van boswachter Jan Vandersteegen en zijn collega's.

In andere, bestaande CO₂-bossen werden beheerwerken uitgevoerd zoals maaien en het bestrijden van Amerikaanse vogelkers. Deze werken werden uitgevoerd door sociale tewerkstellingsplaatsen of agro-aannemers.

Voor het oudste CO₂-bos, het Luciebos, is de beheeroverdracht zo goed als rond. Vanaf 2012 zal het beheer door het ANB overgenomen worden. Voor het Edbroek in Heusden-Zolder en Streukens in Lummen zijn de beheerplannen in een laatste fase van goedkeuring en wordt momenteel bekeken aan wie het beheer van deze twee bossen kan worden overgedragen.

Ook de zoektocht naar geschikte gronden in de hele provincie Limburg wordt onverminderd verdergezet. Op websites of in kranten aangeboden percelen werden onderzocht. De afbakening van voor bebossing in aanmerking komende gebieden werd verdergezet. Ook voor de aanleg van Korte

omloophoutteelten werden contacten gelegd. Zo zijn de afspraken voor 6 hectare KOH in Meeuwen-Gruitrode bijna voltooid, en kan er hopelijk binnenkort worden overgegaan tot aanplant.

Leerlingen uit Dilsen-Stokkem planten CO₂-bos (© Jaak Cleven).

9.3. WITTE KINDERBOS

Voor de realisatie van de noordelijke spoorontsluiting van de luchthaven van Zaventem wordt momenteel een nieuw spoorlijn aangelegd in de middenberm van de A1/E19. Om dit te kunnen realiseren moest een gedeelte van het Witte Kinderbos, aangeplant in de middenberm van deze autosnelweg als een blijvende herinnering aan de Witte Mars van 20 oktober 1996, worden ontbost. Gelukkig werd ter compensatie een groter, toegankelijk bos aangeplant langs de A1/E19: het Witte Kinderwandelbos. Het maakt deel uit van het nieuwe, grote bossencomplex dat binnen een termijn van vijf jaren aangeplant wordt in Houtem bij Vilvoorde en waar ook speelbossen en wandelroutes komen. De recreatieve functie van bos kan hier mooi ingevuld worden.

Het Witte Kinderbosproject liep af op 30 juni 2011. In de loop van 2010 werd reeds gestart met de voorbereidingen van een heuse “interlevensbeschouwelijke boomplantactie” en een groot slotevenement. Dat VBV erin slaagde om ook nog eens een nazaat van de wereldberoemde Anne Frankboom te krijgen om op dat slotevenement aan te planten in het Witte Kinderwandelbos, was echt wel de kers op de taart van dit project.

Op zondag 10 april plantten dan ook meer dan 300 kinderen, jongeren en hun familie boompjes in het Witte Kinderwandelbos. Daarbij dus ook die nazaat van de wereldberoemde Anne Frankboom uit Amsterdam.

Kinderen brengen wensen aan op een symboolboom in het Witte Kinderwandelbos.

Op tien jaar tijd groeide dit jonge bos uit tot een toegankelijk bosgebied van meer dan 75 hectare, en tot een bos met een unieke sociale dimensie. Het is een fantastische plek aan het worden om te onthaasten, of even stil te staan bij de zin van het leven, maar ook om gewoon tijdens een fijne wandeling te genieten van het groen en de natuur om je heen.

De symboliek van de begindagen van dit bos wordt echter niet vergeten, en daarom organiseerde de werkgroep rond het Witte Kinderbos op zondag 10 april 2011 een symbolische boomplantactie. Leden van verschillende levensbeschouwelijke organisaties breidden dit bos opnieuw met 2 hectare uit. Zo bouwen ze samen verder aan dit mooie natuurgebied, maar geven meteen ook een boodschap van hoop mee, voor de toekomst van alle kinderen. Een boodschap dat we de kinderen niet vergeten, ongeacht hun afkomst, cultuur of levensbeschouwing.

Ook de Anne Frank Stichting staat achter deze boodschap en schonk het Witte Kinderwandelbos een nazaat van de originele, wereldberoemde Anne Frankboom uit Amsterdam. Alle deelnemers hielpen er bovendien ook mee met de opstart van een kunstwerk, en op die manier sloegen we de brug naar onze slotviering op 22 mei 2011, wanneer dit kunstwerk voltooid werd.

9.4. TANDEM

2011 betekende het afscheid van Tandem, het steunpunt dat samenwerking tussen lokale besturen en verenigingen rond natuur en milieu centraal stelt. Sinds 2005 was VBV een volwaardige thematische Tandempartner. Dat hield in dat VBV gemeenten en/of verenigingen kon bijstaan die werken aan een duurzaam lokaal milieu en die dat willen doen door de aanplanting van bomen, struiken en bossen. Tandem werkte met de financiële steun van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie van de Vlaamse Overheid en werd gecoördineerd door BBL.

In 2011 werden 5 tandemspreekbeurten en 6 tandemwerksessies geboekt. Daarnaast ontwikkelde VBV 3 tandemkoffers: 'Geboortebos', 'Speelgroen' en 'Plant een bos'. Deze koffers bevatten een gedetailleerd stappenplan met de verschillende acties die een gemeente moet ondernemen om een dergelijk initiatief tot een goed einde te brengen. Bovendien bevat het interessante contacten, boomsoortenlijsten, een draaiboek, aandachtspunten en voorbeeldbrieven. De koffers werden in 2011 meerdere malen voorgesteld tijdens de spreekbeurten en als handleiding gebruikt bij de werksessies. Daarnaast schreef VBV naar aanleiding van de verkiezingen een aantal bos-memorandi, die door de Tandemtrekkers verder werden verspreid naar de gemeentelijke contacten.

Eind 2011 werd het Tandem-project afgesloten. De website en alle bijhorende informatie en koffers blijven beschikbaar, maar gemeentes kunnen niet langer beroep doen op de gratis sessies in het kader van Tandem.

9.5. 1 MILJOEN BOMEN

9.5.1. 1 MILJOEN BOMEN VOOR VLAANDEREN

2011, het Internationale Jaar van de bossen, en dat hebben we bij VBV goed begrepen! Met de 1 Miljoen Bomen campagne zagen maar liefst 37 (!) bossen het (fotosynthese)licht in 2011, goed voor 51 hectare puur groenplezier.

Het waren weer fijne plantacties, met een aantal opmerkelijke nieuwe partners. Zo hebben we tegenwoordig drie "Avatarbossen", het bos der blauwe wezens, in Vlaanderen. Regisseur James Cameron himself besliste immers de groene boodschap van de film in de praktijk om te zetten en wereldwijd bomen te planten. En zo geschiedde, ook in Vlaanderen, want in Waarschoot, Tongeren en Heers plantten schoolkinderen met veel enthousiasme Avatarbomen.

Enkele trouwe sponsors waren in 2011 ook weer van de partij. Cambio, Naturen, Sunbeams en Techdata breidden hun bomenareaal nog wat uit door opnieuw een bos te sponsoren. Ook heel wat nieuwe bedrijven en organisaties toonden het afgelopen jaar hun groene hart zoals Argus, Microsoft en Brussels Philharmonic.

Kinderen poseren fier bij hun boompje.

En als klap op de vuurpijl staat ook de miljoenste boom inmiddels al te wortelen dat het een lieve lust is, in het Oost-Vlaamse Herzele. Een klein jaar voor de vooropgestelde datum hebben we ons doel dus al bereikt. Eén miljoen bomen voor zes miljoen Vlamingen! Maar uiteraard, VBV zou VBV niet zijn als wij nu op onze lauweren zouden rusten. De lat voor 2012 werd direct een stuk hoger gelegd, en we broeden ook al op een nieuwe, nog veel ambitieuzer totaaldoelstelling. U hoort dus nog van ons...

9.5.2. 1 MILJOEN BOMEN VOOR DE TROPEN

In 2011 werd er niet alleen in Vlaanderen maar ook in de tropen weer lustig aangeplant, bv. in Ecuador en Bolivia. In Ecuador wordt samengewerkt met de organisatie *Naturaleza y Cultura* die een integraal project van herstel van antieke wateropvangsystemen combineren met herbebossing met inheemse soorten in samenwerking met de lokale bevolking en overheid in het Zuiden van Ecuador (Catacocha – Paltas). Tegen april 2012 zullen hier 60.000 nieuwe boompjes aangeplant zijn. In Bolivia wordt in de onherbergzame hoogvlakten herbebost hoofdzakelijk dankzij de fondsenwervende activiteiten van Groenhart op de zomerfestivals. De Boliviaanse milieuorganisatie *Fundación de la Ecología de la Tierra* en de bewoners van de lokale gemeenschap Batallas, 50 km ten noorden van hoofdstad La Paz, maken de doelstellingen op het terrein waar.

Aanplantingen voor en door de lokale bevolking in Paltas, Ecuador.

Ook hier worden inheemse boomsoorten gebruikt (Kishuara, *Buddleja coriácea* en Kewiña, *Polilepis incana*) die aangepast zijn aan de extreme omstandigheden op een hoogte boven de 3500 m. Tegen eind 2011 stonden hier meer dan 110.000 boompjes klaar in de kwekerij om aangeplant te worden. In Peru werden dit jaar met steun van Melitta 6.000 bomen aangeplant in Pangoa in samenwerking met de coöperatie van biologische koffieboeren. Deze Peruaanse aanplanting werd gecoördineerd door de lokale partnerorganisatie van Groenhart, *Asociación para la Conservación del Patrimonio Cutivireni*.

Trees for Farmers

Trees For Farmers is een kleinschalig herbebossingsproject in Ethiopië, gestart in 2005. Tigray, de regio in het noorden van het land, heeft sinds vele eeuwen te lijden onder ontbossing. Oorspronkelijk was 40% van de landoppervlakte bebost, nu blijft er nog minder dan 2% bos over. Maar door intensief landgebruik en de grote houtvraag, staat ook dat beetje resterend bos nog onder zware druk. Daarom plant Trees for Farmers, in overleg met de lokale gemeenschappen, inheemse boomsoorten aan in afgesloten gebieden (de zgn. enclosure-sites). Op deze manier kan het land zich

stilaan herstellen, maar kan ook houtopbrengst uit het bos gehaald worden. Daarnaast worden er ook inheemse soorten geplant langsheen akkers en op openbare terreinen, zoals scholen. Op deze manier hebben de bomen ook een educatieve waarde in de gemeenschap. Tijdens de eerste jaren van het project werden reeds meer dan 90.000 bomen aangeplant.

Kinderen planten mee een boom en bouwen zo aan hun eigen toekomst (©Bert Reubens).

Om de steun aan dit project optimaal te doen verlopen, werd de werkgroep Trees for Farmers opgericht. Naast vertegenwoordiging vanuit de werkgroep Tropisch Bos van VBV, zijn ook onder meer vzw Ere Mela Mela en vzw Herbebossing Hoorn van Afrika betrokken bij dit overleg.

9.6. PLAN BOOMMARTER

Voor het 4de jaar op rij verzorgde VBV het communicatie- en sensibilisatielink van het project Plan Boommarter. Samen met de partners (Agentschap voor Natuur en Bos, stad Halle, Natuurpunt Halle & SUMResearch) streven we de verbinding, en waar mogelijk ook uitbreiding, van de talrijke natuur- en bosgebieden ten zuidoosten van Halle na.

Naast de stuurgroepen en bijeenkomsten voor de klankbordgroep verzorgden we de organisatie van een publieksevenement: we nodigden een mobiele fruitpers uit en zorgden voor randanimatie (17/09). We zetten ook sterk in op realisaties door particulieren: verschillende bewoners kregen een bezoek van een VBV-medewerker om te kijken op welke manier een meer natuurlijke inrichting van de privédomein een bijdrage kan leveren aan het project.

Bovendien is VBV het projectsecretariaat en behandelt het vragen van bewoners, ontwikkelt en verzorgt het de website, verzamelt en verwerkt het informatie, brengt het projectpartners met elkaar in contact en zorgt het voor artikels in de lokale pers.

SUM Research maakte mooie fotosimulaties om particulieren te overtuigen voor de aanleg van een klein landschapselement (links: uitgangssituatie, recht: gewenste situatie).

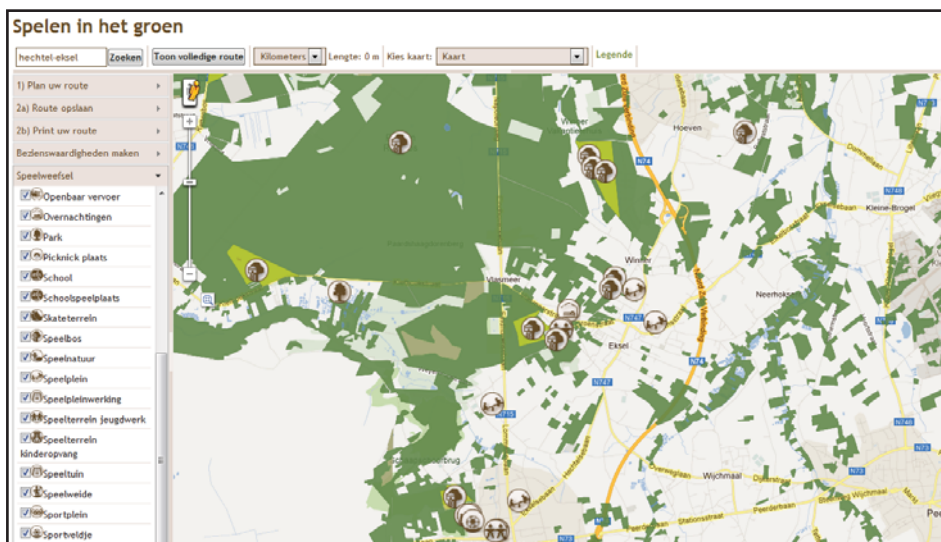
9.7. SPEELGROEN LIMBURG

Groen is schaars in Vlaanderen, en groene speelruimte nog schaarser, vooral in stedelijke omgevingen. Voor kinderen is het echter ook in deze tijden van Facebook, Twitter, Nintendo Wiis, Ipads, –pods, -phones en andere l's heel belangrijk om buiten in een groene omgeving te kunnen spelen. Verschillende onderzoeken toonden dit reeds aan!

Daarom startten de provincie Limburg, het Agentschap voor Natuur en Bos, Steunpunt Jeugd, Kind en Samenleving en de VBV in 2010 met een pilootproject "Spelen en ravotten in Limburgs groen". Hoofddoelstelling van het project is kinderen dicht bij de natuur brengen, in hun eigen woon- en leefomgeving. Concreet ontwikkelen we daarvoor een aantal praktische instrumenten, die gemeenten een opstap bieden om op een doordachte maar ook concrete manier werk te maken van groen speelweefsel. Met speelweefsel bedoelen we het geheel van voor kinderen betekenisvolle plekken en verbindingen. Vier Limburgse pilootgemeenten testen de instrumenten uit: Hechtel-Eksel, Riemst, Bilzen en Genk.

Om het reeds bestaande speelweefsel eenvoudig in kaart te brengen, ontwikkelden we samen met de firma RouteYou de Interactieve Speelweefselkaart (ISK). Op die kaart kunnen gemeenten en andere overheden na inventarisatie alle speelplekken digitaliseren op kaart en er allerlei informatie (typologie, tekst, foto's, filmpjes, links) aan toevoegen. Naast speelplekken, kunnen ook routes (wandelen, fietsen, kortste, mooiste of manueel) gegenereerd worden, bijvoorbeeld de veiligste weg van een station naar een kampplaats via een speelbos of andere speelplek(ken).

De ISK is momenteel nog in een testfase. De locaties van alle officiële speelbossen in Vlaanderen zijn echter al toegevoegd en voor de pilootgemeenten is het speelweefsel al aangevuld. Het is de bedoeling om in de toekomst voor heel Vlaanderen de ISK in te vullen en up to date te houden.

Webomgeving van de Interactieve Speelweefselkaart “Spelen in het Groen”.

9.8. OOGJE OP INHEEMS

In kader van het DuLoMiproject ‘Oogje op inheems’ werkte VBV van april 2010 tot maart 2011 aan de ontwikkeling en verspreiding van een vademecum over autochtone bomen en struiken. Het vademecum kreeg de naam Plant van Hier, genoemd naar het nieuwe label voor autochtone bomen en struiken. Het vademecum werd o.a. op de regiovergaderingen van de milieuambtenaren voorgesteld. Hiermee hebben we heel wat lokale overheden gesensibiliseerd. Hopelijk hebben we hen ook geïnspireerd om te werken rond het behoud en de bescherming van autochtone bomen en struiken.

Ter promotie van het vademecum verscheen er in de Bosrevue een bijlage met een uitgebreide samenvatting van het vademecum.

9.9. FSC-DOSSIER

In het kader van de contracttekst Samenwerkingsovereenkomst 2008-2013 evalueerde VBV de bij de Vlaamse overheid verzamelde dossiers van steden, gemeenten en provincies rondom milieuverantwoord productgebruik, meer bepaald het gebruik van duurzaam geëxploiteerd hout.

9.10. WEEK VAN HET BOS

Zie 4.2. Week van het Bos.

9.11. GIS HAGELAND - EXPERTONDERSTEUNING BIJ STUDIE : ‘BOSUITBREIDINGSPROJECTEN IN HET HAGELAND’

VBV heeft weer een bosuitbreidingsstudie lopen, deze keer in de regio Hageland. In opdracht van en in samenwerking met de beheerregio Hageland (Agentschap voor Natuur en Bos) onderzoekt VBV waar er binnen en aangrenzend aan de perimeters van het ANB mogelijkheden zijn voor

bosuitbreiding. Bij de voormalige afbakening van vele van deze de perimeters was bos en bosuitbreiding niet de primaire focus. Deze studie moet richting geven aan het aankoopbeleid van de regio en is gericht op meer bosuitbreiding dan tot nu toe gepland. Deze studie levert een bijdrage aan de geplande bosuitbreiding door de Vlaamse Overheid.

9.12. BELEIDSEVALUEREND ONDERZOEK: HET 3 MODULENPROJECT

VBV, Trage Wegen en Arcadis stelden een samenwerkingsverband op en gingen in 2011 van start met de studieopdracht voor het Agentschap voor Natuur en Bos "Onderzoek naar en uitwerking van verbetervoorstellen voor:

1. Het wettelijk kader recreatieve ontsluiting groene ruimte;
2. De afstemming tussen ecologie en recreatie;
3. De subsidies voor bosbeheerders, bebossing van landbouwgrond en voor beheerders van natuurreervaten."

Het samenwerkingsverband biedt een unieke meerwaarde, omdat de drie organisaties over complementaire competenties en ervaring beschikken. De complementaire samenwerking en vervlechting uit zich ook in de taakverdeling van deze opdracht tussen de drie organisaties, waarbij – onder coördinatorschap van VBV voor de hele opdracht - elke organisatie 1 module superviseert, maar waarbij de andere organisaties - waar aangewezen - ook een wezenlijke inbreng voorzien bij elk van deze modules.

VBV staat in voor module 3, analyse en synthese van bestaande subsidiekanalen m.b.t. bos, en voert onder deze opdracht 7 deeltaken uit ter optimalisatie van de subsidies voor bos.

9.13. SPEELZONES VOOR JEUGDVERBLIJVEN

Kampen bouwen, een griezelig nachtspel spelen of je verstoppen voor de boeman, het bos is en blijft een favoriete speelplaats voor jeugdverenigingen. Zeker op kamp trekken vele jongeren het bos in. Dat de officiële speelzones dun gezaaid zijn in Vlaanderen houdt hen daarbij niet tegen. Het onderzoek "Potentiële Speelzones voor Jeugdverblijven binnen een straal van 1.000m" ging dieper in op dit speelgedrag, en stelde een lijst op van bossen die een hoge potentie hebben om opengesteld te worden als speelzone. Nu spelen jeugdgroepen nog heel vaak in de bossen zonder dat deze als officiële speelzone zijn aangeduid (36%), en dit terwijl de wet zegt dat je in het bos niet van de paden mag afwijken. De kinderen spelen er dus illegaal! Bovendien is de toekomst van deze 'officieuze' speelzones moeilijk te voorspellen.

Heel wat werk aan de winkel dus. Want veel van deze zones kunnen zeer eenvoudig omgevormd worden tot een 'echte' speelzone. Op die manier zijn de kinderen zekerder van hun speelplaats (100% definitief wordt het helaas nooit), vinden meer groepen de weg naar het bos en overtreden ze niet langer de wet als ze in het bos spelen. Bovendien geeft het ook de eigenaar rechtszekerheid en is hij op deze manier meteen ook verzekerd voor gebeurlijke ongevallen.

Als eindproduct leverde dit onderzoek een lange lijst op van maar liefst 103 potentiële speelzones. Hopelijk wordt dit voorbereidend werk binnenkort omgezet in daden en kunnen we samen de vele speelzones realiseren die de Vlaamse Overheid zich als doel heeft gesteld. En dan doelen we niet alleen op speelzones voor bivakplaatsen, maar speelzones voor elke jeugdvereniging, in elke (deel)gemeente, voor ieder kind!

9.14. AGROFORESTRY

In maart werd op initiatief van VBV en het Labo voor Bosbouw van de Universiteit Gent een Consortium Agroforestry opgestart. Naast VBV en de Universiteit Gent traden ook Inagro, de Hogeschool Gent, de Bodemkundige Dienst van België, het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek en Groep Mouton toe tot het consortium. De voornaamste doelstellingen van het consortium zijn: kennisverzameling, beleidsbeïnvloeding, demonstratie, sensibilisatie en informatie-overdracht. Binnen het consortium stelden we een samenwerkingsovereenkomst op en met eigen middelen brachten we een beperkt startbudget samen waarmee verschillende activiteiten werden gefinancierd.

Om meteen tot concrete realisaties te kunnen komen, plantten we in maart dan ook prompt 12 hectare agroforestry aan in Lochristi op grond van Groep Mouton met verschillende boomsoorten (kers, es, populier en notelaar) in vier aparte blokken. Naast iedere blok behielden we een blancoperceel (= landbouwteelt zonder bomen) zodat vergelijkend wetenschappelijk onderzoek mogelijk is.

Notelaren in het agroforestryperceel in Lochristi.

We gaven advies aan de Minaraad en de Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij in kader van de subsidieregeling voor agroforestry. In juli werd deze subsidieregeling goedgekeurd. Op 19 augustus organiseerden we een informatienamiddag in Lochristi waarbij naast een terreinbezoek met toelichting over de technische aspecten ook presentaties over de subsidieregeling concreet en agroforestry in het algemeen (economische en ecologische voordelen, stand van zaken in de wereld en Vlaanderen) werden gebracht. Achteraf was er mogelijkheid tot vraagstelling. Deze informatienamiddag bracht meer dan 100 mensen van zeer verschillende strekking op de been.

In december ten slotte dienden we met het consortium agroforestry een IWT-projectvoorstel "Agroforestry in Vlaanderen: Draagwijdte, opportuniteiten en randvoorwaarden. De eventuele goedkeuring van dit voorstel wordt verwacht in het voorjaar van 2012.

9.15. DE BOOM IN!

Kinderen gaan steeds minder het bos in om zich te verstoppen, te ravotten of kampen te bouwen. Uit een recente enquête blijkt bovendien dat heel wat kinderen eigenlijk heel weinig van bossen weten. En dit terwijl kinderen die vaak in het bos en natuur spelen in het algemeen gezonder zijn, een betere motoriek ontwikkelen en meer uithoudingsvermogen hebben. Ook blijkt dat schoolkinderen die natuur- en milieueducatie krijgen op school op latere leeftijd een positievere houding hebben ten aanzien van natuur en milieu.

Daarom lanceerden, in samenwerking met Green vzw, en met steun van Tetra Pak, in september 2011 het nieuwe project “De Boom in!” Projectpartners VBV en Green vzw willen via een uitgewerkt lessenpakket lagere schoolkinderen terug in contact brengen met het bos en de natuur in hun omgeving. We brengen niet alleen het bos in de klas, maar vooral ook de klas in het bos.

Kinderen spelen en leren er op los in het bos met De Boom In!

Het eindresultaat van het project is een mooie, gebruiksvriendelijke website, waar leerkrachten zelf een bos-lessenpakket kunnen samenstellen, samen met hun bospeter of -meter. Bij het ontwikkelen van de activiteiten is er rekening gehouden met de eindtermen van de verschillende onderwijsnetten, zodat deze op een leuke, originele manier behaald kunnen worden. Hierbij ligt de nadruk op bos en EDO, educatie voor duurzame ontwikkeling.

2011 betekende de opstart van het project: de website www.deboomin.eu werd ontwikkeld en activiteiten werden verzonnen. Ze kregen klinkende namen zoals ‘Chic, zo’n gedragspatroongrafiek!’, ‘GuinnessBook of Bosrecords’ of ‘Het Natuurweetjesspel’.

Daarnaast gingen we op zoek naar 15 enthousiaste scholen en bouseigenaren die de activiteiten samen met ons wilden testen. Het vinden van de enthousiast scholen was niet zo moeilijk, maar ze linken met bossen en bouseigenaren in hun buurt was al minder evident. Niet alle scholen hebben immers een bos op wandelafstand, en bovendien zijn die bossen vaak niet opengesteld voor het publiek. Toch slaagden we erin om voor onze geïnteresseerde scholen een bospeter of –meter te vinden, die hun bos openstelden voor de spelende kinderen!

De bospeter of –meter vormt de schakel tussen het bos en de kinderen. Zij kunnen de kinderen vertellen waar de bosdieren wonen, hoe oud de bomen zijn of welke planten je mag eten en welke zeker niet! Kennis die bij veel leerkrachten ontbreekt. Bij de eerste kennismaking blijken beide partijen alvast laaiend enthousiast over het project.

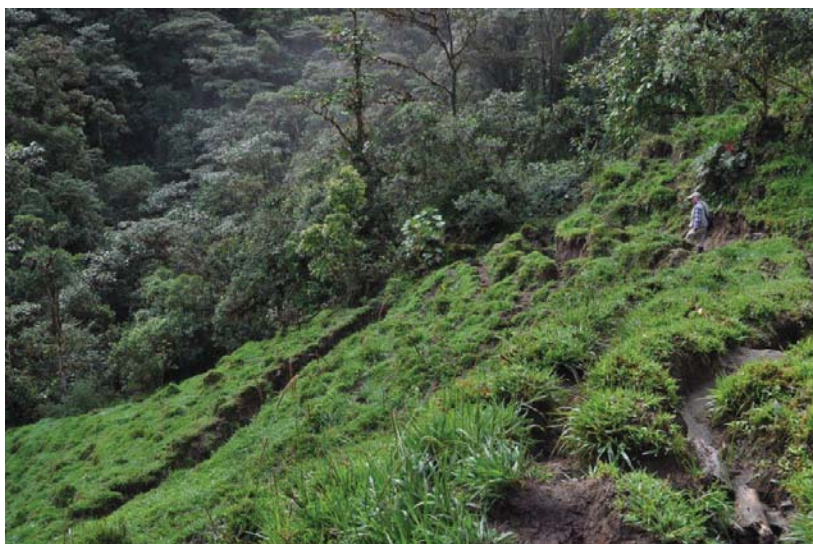
In het tweede semester (jan – juni 2012) trekken we echt het bos in om de activiteiten te testen. Bovendien krijgen alle scholen een zaadpakketje opgestuurd, zodat ze zelf hun boompje kunnen kweken en opvolgen, en na een jaar of 2 hun eigen bosje aanplanten! De groei van de boompjes linken we aan allerlei wetenswaardigheden over de natuur.

9.16. HERBEBOSSING EN ECOLOGISCH HERSTEL VAN GEDEGRADEERDE GRASLANDEN IN HET WATERBEKKEN VAN DE RIVIEREN MINDO EN MIRA, ECUADOR

In mei 2011 werd een overeenkomst getekend tussen Telenet en de Vereniging voor Bos in Vlaanderen. Er werd overeengekomen dat VBV via de aanplanting van nieuw inheems bos in Ecuador de jaarlijkse uitstoot van 7.500 ton broeikasgassen, een uitstoot die niet door interne maatregelen in de bedrijfsvoering van Telenet kan worden teruggedrongen, zal worden opgeslagen. Daarnaast heeft dit project als doel om ook ecologische en sociale doelstellingen na te streven.

De aangeplante bossen moeten 20 jaar behouden blijven en in de eerste jaren wordt in onderhoud voorzien. Via monitoring in samenwerking met Vlaamse en Ecuadoraanse universiteiten zullen de realisaties van het project zowel op het vlak van klimaat en biodiversiteit als op sociaaleconomisch vlak opgevolgd worden.

De basis voor dit project werd reeds gelegd in 2008 toen het eerste Project Design Document voor dit klimaatproject ontwikkeld werd door de lokale organisatie Mindo Cloudforest Foundation (MCF), gesteund door het Vlaams Fonds voor Tropisch Bos en beheerd door de Vlaamse ngo Groenhart. De gronden liggen in de bekkens van de rivieren Pachijal en Mira in de provincies Pichincha en Imbabura in Noordelijk Ecuador.

Gedegradeerde berghellingen in Noord-Ecuador, waar de bebossingsinspanningen zullen geleverd worden (© Groenhart).

Dit project groepeerde verschillende privé-eigenaars. In het eerste jaar werd al een groep van 13 eigenaars met een totale oppervlakte van 346 hectare grond gegroepeerd, die hun gedegradeerde graslanden zullen laten herbebossen. In een tweede fase van het project (plantseizoen 2012-2013) zal op 154 hectare bijkomende terreinen inheems bos aangeplant worden. Om dit proces te ondersteunen werd ook een overeenkomst afgesloten tussen MCF en het Ministerie van Milieu van de provincie Carchi, dat ondersteuning zal bieden bij het vinden van nieuwe eigenaars.

VBV is het gezicht van dit project, maar kan rekenen op de expertise en ondersteuning van Groenhart voor de dagdagelijkse uitvoering.

10. MISSIE, VISIE & BELEIDSTRATEGIE

In 2010 startte VBV ook een intern reflectieproces op, waarbij we ons – onder de deskundige begeleiding van het communicatiebureau Link Inc – beraadden over de actualisering van onze missie en visie, en daarop gebaseerd vervolgens een gedetailleerde beleidstrategie uitwerkten. Dit proces werd afgerond in 2011, wat in 2012 moet leiden tot een grondige hervorming binnen VBV, daarbij ook rekening houdend met de integratiedoelstellingen met onze dochterorganisatie Groenhart vzw.

Missie

De Vereniging voor Bos in Vlaanderen wil bijdragen tot een groeiend bewustzijn van het belang van bos en bomen voor een leefbare wereld voor mens, plant en dier. De VBV wil daarom met vele partnerorganisaties samenwerken om zo de motor te zijn van acties rond het behoud, de uitbreiding en het duurzaam beheer van bossen in Vlaanderen en de wereld.

Visie

Bos en bomen dragen bij tot een betere samenleving in Vlaanderen en in de wereld. Er zijn grotere inspanningen nodig voor de uitbreiding, het behoud en het beheer van bossen om te komen tot een leefbare wereld voor mens, plant en dier. De VBV heeft voeling met het werkveld van bosbeheerders en bouseigenaars, monitort de situatie van het bos in eigen land en volgt mondiale tendensen actief op.

Op basis van alle beschikbare expertise ontwikkelt de VBV een innoverende visie op bosbeleid en duurzaam bosbeheer. Vanuit die visie wil de VBV in de eerste plaats beleidsverantwoordelijken in Vlaanderen aanzetten om zich actiever in te zetten voor meer en beter bos. Dit is een dwingende eis, want bos doet leven.

Omwille van het brede maatschappelijke belang van bos voert de VBV haar pleidooi samen met geëngageerde maatschappelijke actoren. De VBV stelt instrumenten ter beschikking van overheden, organisaties, ondernemingen en gangmakers om samen op te komen voor meer en beter bos, in Vlaanderen en in de wereld.

Strategische beleidsdoelstellingen

- 1) De VBV sensibiliseert en activeert **geïnteresseerden en gangmakers binnen de publieke opinie** over het maatschappelijke belang van het bos in Vlaanderen en in de wereld, en biedt hen de kans om zich te engageren voor meer en beter bos.
- 2) Aan de hand van een actief **pers- en mediabeleid** brengt de VBV haar analyses, standpunten en eisen onder de aandacht van de publieke opinie en draagt ze bij tot zichtbare waardering voor het bos in Vlaanderen.
- 3) De VBV biedt **middenveldorganisaties en ondernemingen** een uniek bosgerelateerd aanbod dat hen toelaat om de eigen maatschappelijke doelstellingen te realiseren; en betreft deze actoren binnen een structureel samenwerkingsverband.
- 4) De VBV voedt de dialoog met **milieu-ngo's** vanuit een eigen visie op bos en bomen en bouwt een structureel samenwerkingsverband uit met deze organisaties.
- 5) De VBV bouwt een structureel samenwerkingsverband uit met de **bosgroepen** en ondersteunt **eigenaars** opdat ze op een duurzame manier bos kunnen behouden, uitbreiden en beheren.

6) De VBV zorgt ervoor dat **bosbeheerders** geïnformeerd, gesensibiliseerd en geactiveerd worden rond duurzaam bosbeheer.

7) De VBV informeert, sensibiliseert, responsabiliseert en werkt samen met **beleidsmakers en – uitvoerders** in functie van behoud, uitbreiding en duurzaam beheer van bos in Vlaanderen en de wereld.

8) De VBV biedt het **Agentschap voor Natuur en Bos** een unieke return on investment met haar innoverende en onderbouwde visieontwikkeling op bosbeleid en haar brede mobiliserende en wervende kracht voor meer en beter bos.

9) De VBV bouwt expertise op rond behoud, uitbreiding en duurzaam beheer van bos, in nauwe dialoog met **onderzoeksinstituten** in Vlaanderen en de wereld.

10) De VBV bouwt haar **internationaal netwerk** verder uit in functie van de uitwisseling van expertise en gezamenlijke acties rond meer en beter bos in Vlaanderen en de wereld.

11. BESTUURSFUNCTIES EN LIDMAATSCHAPPEN

Inverde

Inverde is de organisatie die de kennis van het duurzaam en multifunctioneel beheer van bos, groen en natuur wil versterken bij zowel de professionele beheerders als bij het brede publiek in Vlaanderen.

Die opdracht wordt concreet in de volgende taken:

- Vorming: zowel naar geïnteresseerde leken, ambtenaren, professionelen als vrijwilligers in het bos-, natuur- en groenbeheer worden specifieke cursussen ingericht.
- Sensibilisering: er wordt algemene informatie verstrekt aan het brede publiek via publicaties en projecten. Ook het bosmuseum wordt hier ingeschakeld.
- Informatie- en documentatiecentrum: iedereen kan rechtstreeks contact opnemen voor vragen over bos en groene ruimte of gebruik maken van hun bibliotheek.

In 2009 werd Inverde opgenomen in het Ondersteunend Centrum van het ANB. Als stichtend lid werd VBV gevraagd te zetelen in een opvolgingscommissie die de verdere ontwikkeling van Inverde zal blijven begeleiden. Namens VBV zetelen Bert De Somviele en Johnny Cornelis in deze commissie.

Meer info: www.inverde.be.

Bond Beter Leefmilieu

Bond Beter Leefmilieu is de onafhankelijke federatie van meer dan 150 natuur- en milieuverenigingen in Vlaanderen. BBL streeft naar een gezond milieu en een gezonde natuur en ze trachten dit te realiseren door grootschalige publiekscampagnes en gerichte lobbycampagnes om politici en bedrijfsleiders te overtuigen van het belang van een doortastend milieubeleid. Voorts verzorgt BBL gedegen advies voor haar lidverenigingen.

Bert De Somviele vertegenwoordigt VBV in het bestuur van BBL.

Meer info: www.bondbeterleefmilieu.be.

Vzw Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen

VBV is toegetreten lid (adviserend) en wordt vertegenwoordigd door Bert De Somviele. Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen heeft van bij de start gestreefd naar een ruime vertegenwoordiging in de algemene vergadering. In het verleden is met de VBV contact opgenomen met betrekking tot het lidmaatschap van vzw Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen.

Meer info: www.rlva.be.

Groenhart

Groenhart is een jonge ngo, die uitgaat van de premisse dat de natuurlijke rijkdommen in het Zuiden in eerste instantie toebehoren aan de lokale gemeenschappen die er leven. Groenhart vindt het zinvol om processen te stimuleren die ertoe leiden dat de lokale gemeenschappen optimaal en duurzaam kunnen genieten van de voordelen van deze natuurlijke hulpbronnen. VBV werkt nauw samen met Groenhart, o.m. in het consortium dat verantwoordelijk is voor het dagelijks beheer, de promotie van het Vlaams Fonds Tropisch Bos en de campagne 1 Miljoen Bomen.

Namens VBV zetelt Bert De Somviele in de Raad van Bestuur.

Meer info: www.groenhart.be.

FSC België (=Fair Timber)

FSC België werd opgericht door vertegenwoordigers uit economische, sociale en ecologische hoek met als doel verantwoord bosbeheer wereldwijd te ondersteunen door gelabeld hout en houtproducten te promoten in België. In 2008 heeft VBV er een bestuursmandaat opgenomen. VBV werd tot het najaar 2011 vertegenwoordigd door Lotte Meuleman, tevens secretaris van de werkgroep Tropisch Bos. Na het vertrek van Lotte werd de vertegenwoordiging bij FSC Belgium overgenomen door Thibaut Joris, medewerker van Groenhart, die zowel VBV als Groenhart vertegenwoordigt op dit forum.

Meer info: www.fsc.be.

Andere lidmaatschappen

- Vlaams NME-&I-overlegplatform rond educatie
- Klankbordgroep Parkbos Gent
- Klankbordgroep stadsrandbos Aalst
- Steunpunt Jeugd - Platform Groene Ruimte
- Werkgroepen van de Mina-Raad
- West-Vlaamse Milieufederatie
- Trage Wegen
- Klimaatcoalitie
- Vlaamse Bosgroepen
- Bossenwerkgroep i.s.m. Natuurpunt
- FSC International
- VALBIOM
- overlegplatform ANB-Bossector
- Pro Silva Europe
- Permanente Werkcommissie Bos van de Minaraad
- Opvolgingscommissie OC-ANB (Bart Muys als vertegenwoordiger VBV)

12. PROMOTIE EN LEDENWERKING

Ook in 2011 werd nog steeds geïnvesteerd in promotie en ledenwerving. Sterke bekendmakingsinitiatieven van de voorbije jaren, zoals de themawandelingen en de zomercampagne Film in het Bos, werden opnieuw georganiseerd en konden rekenen op heel wat positieve respons.

We bleven bovendien sterk investeren in de kwaliteit van onze algemene communicatie (perswerking, nieuwsbrief, tijdschriften en website), wat uiteraard voor de bekendheid van de organisatie cruciaal is.

Echter, in 2011 werd ook – naast de nieuwe formulering van missie, visie en strategische beleidsdoelstellingen – een nieuwe communicatiestrategie uitgewerkt. Dit alles onder de kundige begeleiding van het communicatiebureau Link Inc. Dit heeft ingrijpende beslissingen m.b.t. lidmaatschap en tot het ledentijdschrift de Boskrant met zich meegebracht: er werd immers beslist om af te stappen van een model waarbij ledenwerving een prioritaire doelstelling is van de vereniging, gelinkt aan abonnementen op ledentijdschriften. Het is immers niet het aantal leden dat het soortelijk gewicht van een organisatie zoals de onze bepaalt of zal bepalen. De kracht van VBV ligt in andere zaken, zoals goede samenwerkingsverbanden, een gedegen communicatiestrategie, inhoudelijk sterk onderbouwde dossiers, succesvolle projecten...

Een tweede belangrijke beslissing die werd genomen in 2011 is dat het ledentijdschrift de Boskrant in zijn huidige vorm dus ophoudt te bestaan, en vervangen wordt door gratis, digitale informatie. Dit is geen gemakkelijke, maar wel een weloverwogen beslissing geweest. Het schrijven, layouten, drukken en verspreiden van onze Boskrant is al jaren een verlieslatende activiteit, waarbij we bovendien al jaren moeten vaststellen dat het aantal abonnees niet evolueert naar het minimum dat zou nodig zijn om dit toch kostendekkend te kunnen publiceren. Bovendien merken we dat een aantal organisaties de laatste jaren ook (gratis) papieren tijdschriften met vergelijkbare informatie aanbiedt (Bosgroepen, ANB). Ten slotte overlapt de inhoud van de Boskrant ook steeds meer met het nieuws dat we via onze verschillende digitale communicatiekanalen verspreidden (gratis e-zine, website, facebook, enz...). Via deze nieuwe media bereiken we bovendien een steeds verder groeiend aantal mensen, dat het aantal abonnees op de Boskrant nu reeds vele malen overstijgt.

Betekent dit dat leden niet langer welkom zijn bij VBV? Natuurlijk niet, integendeel. Waar tot vandaag de leden exclusief gebonden zijn aan een abonnement op één of twee tijdschriften, kunnen mensen ons in de toekomst ondersteunen op tal van manieren: als vrijwilliger, als geïnteresseerde lezer van één van onze nieuwsbrief of als lid van één van onze Facebookgroepen, als gulle schenker, als deelnemer aan één van onze activiteiten. De leden die ons ook in 2012, ondanks de afschaffing van de Boskrant, blijven ondersteunen, krijgen hiervoor een heel mooi geschenk. En de komende jaren zullen we ook nog geregeld een papieren infobrochure blijven bezorgen aan de geïnteresseerden, opdat ook de bosliefhebber die nog geen gebruik maakt van het internet, op de hoogte blijft van onze activiteiten.

2011 is dus een jaar geworden van heel veel beslissingen, die zich zullen vertalen in een sterk vernieuwd VBV in 2012.

13. MILIEUZORG

Als NGO actief in de natuur- en milieusector vinden we het noodzakelijk dat we doen wat we van het brede publiek, de privé-sector en de beleidsmakers verlangen: leven en werken op een zo duurzaam mogelijke manier. In 2010 werkte VBV hiervoor verder aan de verduurzaming van het eigen functioneren, volgens de eerder ingeslagen weg:

Aankoopbeleid

Het aankoopbeleid werd in 2010 geformaliseerd door de ondertekening van het FSC-convenant. In orde van prioriteit komt dit neer op het tegengaan van papierverspilling, het maximale gebruik van gerecycleerd papier of papier met een hoog percentage gerecycleerde vezels, en - indien 'maagdelijk' papier gebruikt wordt – de keuze voor FSC-gelabeld papier. In de praktijk zijn we hoofdzakelijk gebruikers van 100% gerecycleerd (print- en kopieerwerk, de Boskrant en Bosrevue). Ook voor ons houtgebruik kiezen we uiteraard voor FSC-hout.

Catering

Standaard serveren we op VBV activiteiten (Raad van Bestuur, Algemene Vergadering, Bosweekend, Teamweekend ...) geen vlees of vis. Met de keuze voor vegetarische activiteiten willen we alvast een signaal geven en de deelnemers kennis laten maken met alternatieven. Want het is geweten: de huidige vleesconsumptie heeft een mondiale effecten op o.a. de klimaatverandering, het wereldwijde bosoppervlak. Dit patroon uit zich ook op allerlei manieren met sterk lokale impact op de oppervlakte en kwaliteit van het bos in Vlaanderen.

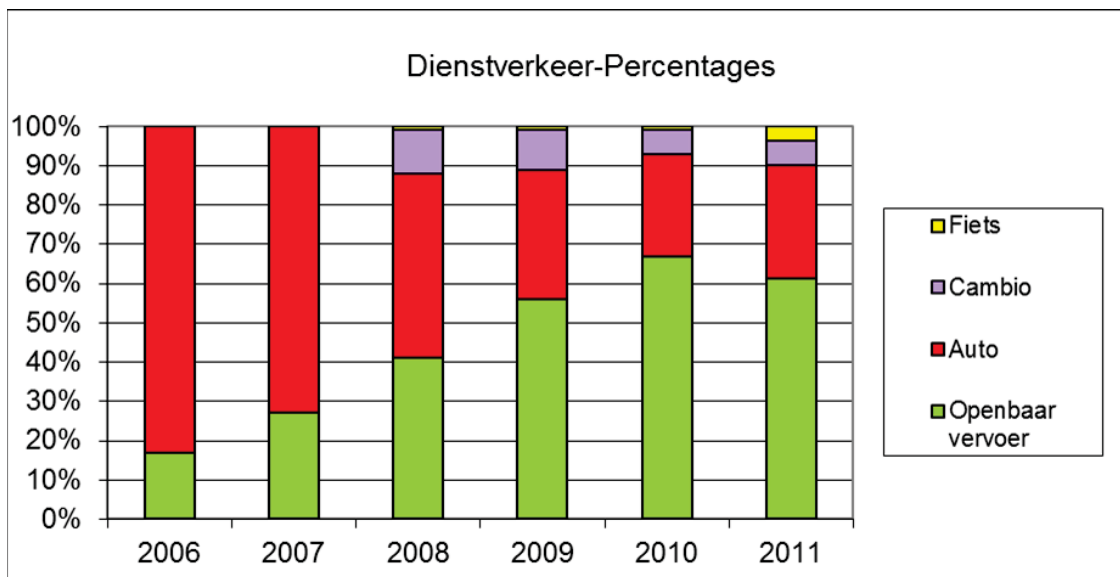
Elektriciteit en verwarming

Als huurder van een kantoor kan VBV op dit vlak weinig structurele aanpassingen doorvoeren. De dagdagelijkse aandacht voor het uitzetten van verwarming en elektrische apparaten en het vermijden van warmteverlies, is een punt waar regelmatig op gewezen wordt, maar dat zeker verdere aandacht en sensibilisering verdient.

Transport

De werking van VBV kan niet zonder diensttransport: de meeste projecten hebben vergaderingen verspreid over heel Vlaanderen, niet steeds op even bereikbaar plaatsen. Voor verschillende projecten en activiteiten moet er soms veel materiaal vervoerd worden (plantacties, film in het bos, infomarkten, ...), waardoor autotransport het enige mogelijke scenario is. Toch trachten de VBV-medewerkers hun transport zo duurzaam mogelijk te organiseren wat leidde tot zeer positieve resultaten. Mede dankzij de aankoop van een plooi-fiets, het lidmaatschap bij (autodeelorganisatie) Cambio, interne sensibilisering en de aankoop van laptops die het werken onderweg faciliteren, slagen we erin dit op efficiënte wijze te realiseren. In 2011 werd ook een tweede, nieuwe plooi-fiets aangekocht. Waar in 2006 nog meer dan 80 % van het diensttransport met de auto gebeurde, was dit in 2011 slechts 35% meer waarvan 6% via de duurzamere oplossing van het autodelen.

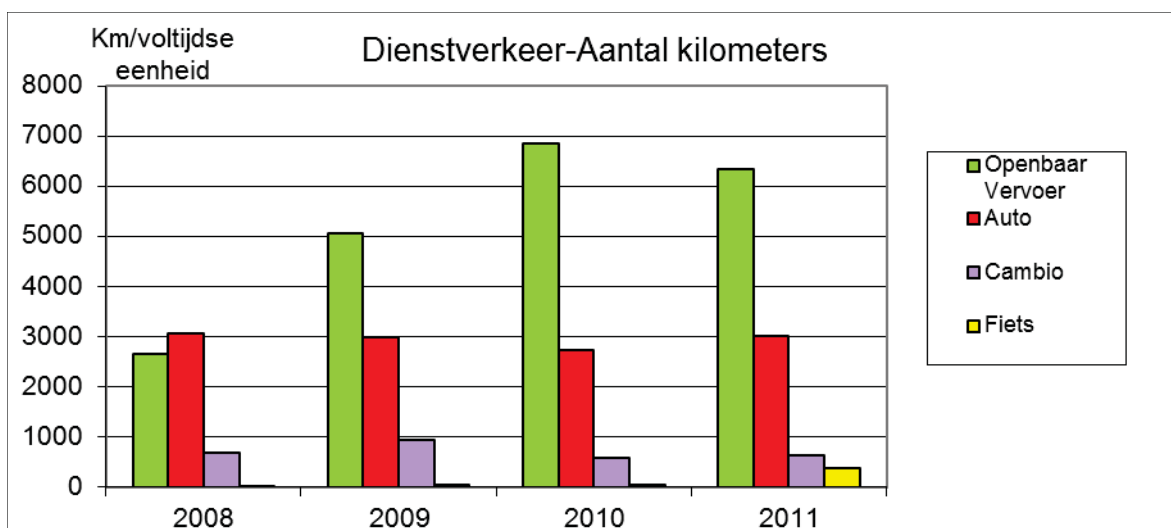
Als we 2011 vergelijken met 2010 zien we dat er in 2011 meer gefietst is dan de vorige jaren, meer volledig CO₂-vrij transport dus. In het totaal is het aantal afgelegde kilometers echter wel gestegen. De stijgende kilometers zijn te verklaren door het feit dat VBV de laatste jaren steeds meer terreinwerk doet. Er werd procentueel gezien iets minder met het openbaar vervoer gereden. De trend van recente jaren laat vermoeden dat de grootste meerwaardes op dit vlak nu ongeveer bereikt zijn, al blijft alertheid wel geboden.

Dienstverkeer: Het percentueel gebruik van verschillende vervoersmiddelen vanaf 2006.

De nieuwe plooi-fiets in gebruik. Een groene Brompton, flitsend snel en onnoemelijk milieuvriendelijk.

Aantal kilometers afgelegd voor dienstverkeer per vervoersmiddel.

CO₂-uitstoot

Via CompenCO₂ berekent VBV aan de hand van het aantal gereden kilometers voor dienstverkeer (auto en Cambio), hoeveel CO₂ we per jaar uitstoten en welk bedrag kan bijgedragen worden om deze uitstoot te compenseren. Dit verloopt via CO₂-gift, waarbij de opbrengsten worden geïnvesteerd in kleinschalige projecten (duurzame landbouw, bosbeheer, waterbeheer,...) in Afrika en Zuid-Amerika.

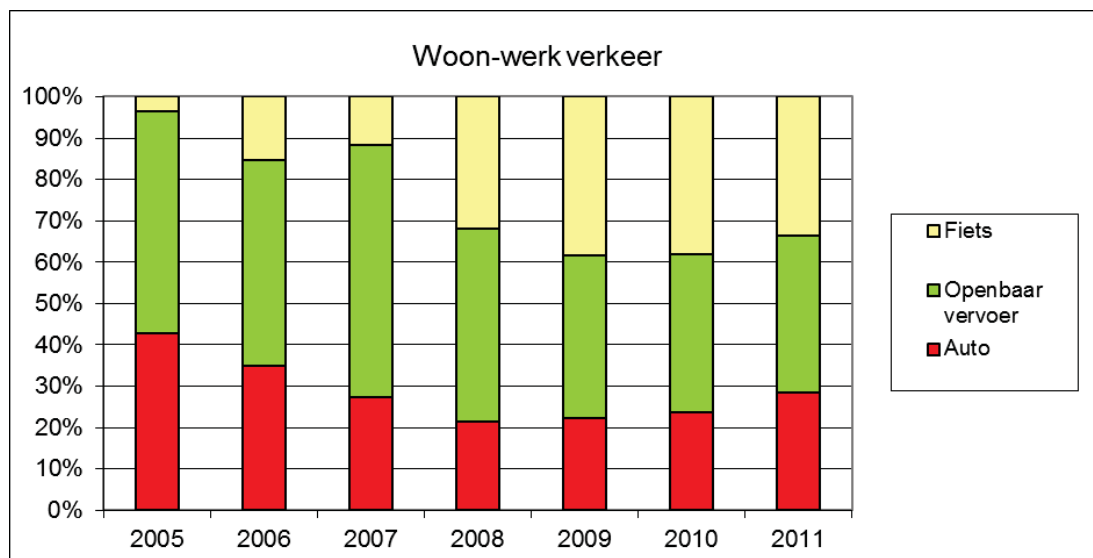
CO₂-uitstoot en CO₂-gift dienstverkeer 2011.

	Aantal gereden km	CO ₂ uitstoot (kg)	Gift voor compensatie
Auto	26.712	5.241,41	€ 131,04
Cambio	5.696	1.117,67	€ 27,94

Het project dat VBV hiermee ondersteunt, betreft het duurzaam bosherstel in Noord-Ethiopië. Het land staat al eeuwen onder druk als gevolg van de voortdurend groeiende bevolking en de zoektocht naar inkomsten en energie. Er is een massaal gebruik van brandhout. Veevastels en excessieve landbouw knagen er de natuurlijke vegetatie weg. Op ecologisch vlak heeft dit dramatische gevolgen, en met dit project kan hieraan een tegengewicht worden geboden.

Sensibiliseren

Ook op de grafiek van het woonwerkverkeer is er duidelijk een positieve evolutie te zien bij VBV. Bij de promotie van alle VBV-activiteiten wordt sinds 2008 systematisch aandacht besteed aan de bereikbaarheid van de plaats van afspraak met het openbaar vervoer. Resultaat is een opmerkelijke stijging van de verplaatsingen via fiets en openbaar vervoer sinds de voorbije zes jaren. Alhoewel ook hier in vergelijking met vorig jaar het gebruik van de auto licht is gestegen, is het algemeen beeld positief. Uit de cijfers blijkt dat het wel een uitdaging blijft om steeds voor de meest duurzame optie te kiezen. We blijven onszelf, onze collega' en onze leden wijzen op het belang van duurzame verplaatsingen. Volgend jaar nog beter!

Woon-werk verkeer: het percentueel gebruik van verschillende vervoersmiddelen vanaf 2005.

14. BESTUURSVERGADERINGEN

Vergaderingen Raad van Bestuur:

- 2/2/11
- 15/3/11
- 28/4/11
- 8/6/11
- 13/7/11
- 13/9/11
- 20/10/11
- 7/12/11

Algemene Vergadering:

- o 28/4/10 in Brussel

15. PERS

Ook dit jaar is VBV (ontzettend) veel in de pers opgedoken. Gemiddeld kwamen we 3x/week in de pers, meer dan ooit tevoren.

Nr.	Publicatie-datum	Publicatie	Titel
1	01/02 2011	groencontact	vakblad voor openbaar groen: themanummer rond Natuur en Bos
2	01/02 2011	groencontact	Week van het bos
3	1/01/2011	info zedelgem	Aanleg speelzone in vloethemveld
4	1/01/2011	Natuurnieuws http://www.natuurgidsenbrussel.be/docs/natuurnieuws.pdf	59- Tips van VBV en verder: het Internationaal jaar van de bossen komt eraan
5	2/01/2011	de zondag	kanteljaar voor bossen
6	18/01/2011	het belang van limburg	orchis luidt alarmbel voor limburgse bossen
7	1/02/2011	de vlaamse jager	vlaanderen verliest nog altijd bos
8	1/02/2011	Het Laatste Nieuws	Twee voetbalvelden extra bos
9	2/02/2011	Het Laatste Nieuws / Leiestreek	Beurs Ecopop lanceert nieuw bos
10	3/02/2011	Het Nieuwsblad	Tweede ecopop lokt helft meer standhouders
11	2/02/2011	Knack / Weekend Knack	ecofolie
12	2/02/2011	het laatste nieuws	beurs ecopop lanceert nieuw bos
13	4/02/2011	Het Belang van Limburg	Ecopop
14	4/02/2011	de standaard online	marie vinck veilt jurk voor 1 miljoen bomen
15	4/02/2011	Het Nieuwsblad- http://www.nieuwsblad.be/article/detail...M_TERM=1C2UI6QP	marie vinck veilt jurk voor 1 miljoen bomen
16	5/02/2011	www.clint.be/actua/.../marie-vinck-de-vrouwvan-je-bomen-video	Marie Vinck is de vrouw van je bomen
17	6/02/2011	focus/wtv televisie- http://www.focus-wtv.tv/programma/wtv/ecobeurs-xpo	ecobeurs
18	7/02/2011	Het Nieuwsblad / Kortrijk-Waregem-Menen	Eco is hip en sexy
19	7/02/2011	het laatste nieuws	actrice marie vinck promoot bomen
20	7/02/2011	één, de rode loper- http://www.een.be/programmas/de-rode-	De vrouw van je bomen
21	8/02/2011	Het Laatste Nieuws / Leiestreek	Ecopop lokt 5.000 bezoekers
22	22/02/2011	het belang van limburg	bomen als loslopend wild
23	22/02/2011	Het Laatste nieuws	VTI-scholieren geven workshops aan leerlingen basisonderwijs
24	1/03/2011	groenweb.be_ http://www.groenweb.be/nieuwslijn/voor_u_gelezen_de_boskrant_uitgave_van_de_vereniging_voor_bos_vlaanderen	Voor u gelezen in de boskrant
25	2/03/2011	natuurenbos.be_ http://www.natuurenbos.be/~link.aspx?id=7F5F74636DD24EFF90686289F8B6782A&z=z	Nieuw bos in harelbeke

26	3/03/2011	het nieuwsblad	computergigant plant 1400 bomen
27	3/03/2011	de standaard	bos moet ecologische voetafdruk compenseren computergigant plant 1400 bomen
28	3/03/2011	De standaard	microsoft plant 1400 bomen
29	3/03/2011	nieuwsblad.be	computergigant plant 1400 bomen
30	3/03/2011	ifacto-group.be_ http://www.ifacto-group.be/nl/news/630-microsoft_plant_1400_bomen_ter_compensatie_van_ecologische_voetafdruk	microsoft plant 1400 bomen ter compensatie van ecologische voetafdruk
31	3/03/2011	nieuwsblad.be- p://www.nieuwsblad.be/article/detail.aspx?articleid=EV372011	computergigant plant 1.400 bomen
32	6/03/2011	de zondag	Eén miljoen bomen in zicht
33	7/03/2011	www.standaard.be/artikel/detail.aspx?artikelid=DMF20110204_089	Marie Vinck veilt jurk voor 1 Miljoen Bomen
34	7/03/2011	www.degroenestad.nl	computergigant microsoft plant 1400 bomen
35	8/03/2011	het nieuwsblad	eerste boom van nieuw bos geplant
36	8/03/2011	nieuwsblad.be- p://www.nieuwsblad.be/article/detail.aspx?articleid=EV372011	eerste boom van nieuw bos geplant
37	9/03/2011	west-vlaamse milieufederatie	heuvelland bosweekend VBV op 1-2 april
38	9/03/2011	west-vlaamse milieufederatie	schauvliege roept lokale besturen op om te bebossen en voorziet een half miljoen euro
39	9/03/2011	west-vlaamse milieufederatie	dag van de aarde 22-24 april geef ons de ruimte!
40	9/03/2011	de streekkrant	1 miljoen bomen
41	11/03/2011	http://www.degroenestad.nl/cgi-bin/neosense.exe/showpage?value=1381	marktleider gevelbekleding plant 1000000 bomen
42	11/03/2011	bouwenwonen.net- http://www.bouwenwonen.net/news/read.asp?id=27834	VMZINC helpt 1.000.000 bomen planten
43	12/03/2011	zeewacht	lappersfort zuurstofbos breidt verder uit
44	14/03/2011	http://www.nieuwsblad.be/article/detail.aspx?articleid=3E37FR3D	twaalfhonderd boompjes illegaal geplant tijdens guerilla-actie
45	14/03/2011	het laatste nieuws	duizend boompjes langs berm N49
46	14/03/2011	Radio 2	Nieuws van 6u30 over guerilla actie zondag 13/03
47	16/03/2011	het belang van limburg	door de bomen het veld zien
48	16/03/2011	landbouwleven	eerste grootschalig agroforestryproefproject opgestart in vlaanderen
49	16/03/2011	AVS-TV	grootschalige agroforestry aanplant in lochristi
50	16/03/2011	http://www.landbouwleven.be/nl/article/ste-grootschalig-agroforestry-systeemopgestart-in-	eerste grootschalig agroforestry systeem opgestart in Vlaanderen

		vlaanderen/11670.aspx	
51	17/03/2011	Het laatste Nieuws	Nieuw speelbos voor Gooikse jeugd
52	17/03/2011	http://www.limburg-actueel.be/index.php?option=com_content&task=view&id=10195&Itemid=40	bilzen heeft tiende co2-bos van limburg
53	18/03/2011	http://www.hln.be/hln/nl/957/Belgie/article/detail/1237856/2011/03/18/Kinderenplanten-4-000-bomen-in-Loksbergen.dhtml	Kinderen planten 4.000 bomen in Loksbergen
54	19/03/2011	Het Nieuwsblad	Leerlingen planten 4.000 bomen
55	19/03/2011	Het Nieuwsblad	Sunbeams bosplantactie
56	21/03/2011	bouw & wonen	VMZINC helpt 1000000 bomen planten
57	21/03/2011	www.ifacto-group.be/nl	microsoft plant 1400 bomen ter compensatie van ecologische voetafdruk
58	22/03/2011	het nieuwsblad	ecotunnel onder E19 redt dieren in hallerbos
59	22/03/2011	het nieuwsblad	kinderen planten nieuw bos aan in bilzen
60	22/03/2011	de standaard	kinderen planten nieuw bos
61	22/03/2011	internetgazet	henis krijgt een avatarbos
62	22/03/2011	Het Belang van Limburg	Kinderen 't Oogappeltje helpen bos aanplanten in Loksbergen
63	24/03/2011	http://ovl.indymedia.org/news/2011/03/31347.php	Wees gegroet schauvliege
64	25/03/2011	landbouwleven	waarom agroforestry?
65	25/03/2011	Het Nieuwsblad	'Beleefbos' aangeplant in afwachting van verkaveling
66	26/03/2011	het laatste nieuws	Leerlingen planten bomen aan hofheide
67	28/03/2011	http://www.demorgen.be/dm/nl/5397/Milie/article/detail/1242606/2011/03/28/De-Lijnplant-20-000-bomen.dhtml	de lijn plant 20000 bomen
68	28/03/2011	www.deredactie.be	De Lijn plant 20.000 bomen in 8 "Busbossen"
69	28/03/2011	De standaard	de lijn plant twintigduizend bomen in 'busbossen'
70	29/03/2011	Het Laatste Nieuws	Vlaanderen krijgt acht 'Busbossen'
71	29/03/2011	Het Laatste Nieuws	Minister Crevits plant eerste boom van De Lijn
72	29/03/2011	Het Nieuwsblad	Eerst het bos voor Ecovillage, dan pas komen de huizen
73	1/04/2011	www.dagvandeaaarde.be http://www.bondbeterleefmilieu.be/weekvandeaaarde/index.php/444	Internationaal jaar van de Bossen
74	2/04/2011	www.bondbeterleefmilieu.be	bim bam bom paaszoektocht in antwerpen
75	3/04/2011	radio 1 nieuws 9,11,12,13,14,15 u	een van de hoofditems: VBV stadsrandbossendossier

76	8/04/2011	het nieuwsblad	kinderen moeten het bos in
77	11/04/2011	Gazet van Antwerpen	De Lijn gaat 20.000 bomen planten
78	11/04/2011	http://www.internetgazet.be/default.aspx?gemeente=houthalen-helchteren&p=25390	beheersplan voor het luciebos
79	19/04/2011	het nieuwsblad	klj nevele helpt bomen planten in gooik
80	19/04/2011	hetnieuwsblad.be- http://www.nieuwsblad.be/article/detail.aspx?articleid=79392BR5&postcode=9850	KLJ Nevele helpt bomen planten in Gooik
81	20/04/2011	gva.behttp://www.gva.be/dossiers/oosterweel/5000-paaseieren-in-het-sintannabos.aspx?cmt=all	4999 paaseieren in het st-annabos
82	24/04/2011	http://www.demorgen.be/dm/nl/989/Binnenland/article/detail/1255074/2011/04/24/Zoe_ktocht-naar-5-000-paaseieren-in-AntwerpsSint-Annabos.dhtml	zoektocht naar 5000 paaseieren in antwerps sintannabos
83	25/04/2011	dewereldemorgen.be	zoektocht naar 5000 paaseieren in antwerps sintannabos
84	9/05/2011	http://www.vilt.be/Symposium_bekijkt_Vlaams_bosuitbreidingsbeleid_kritisch?print=1	symposium bekijkt vlaams bosuitbreidingsgebied kritisch
85	10/05/2011	http://www.landbouwleven.be/nl/article/bosvoor-iedereen-droom-of-werkelijkheid/11938.aspx	bos voor iedereen droom of werkelijkheid?
86	11/05/2011	http://www.cdenv.be/actua/nieuws/ministerschauvliege-heeft-plan-klaar-voor-aanpak-zonevreemde-bossen	minister schauvliege heeft plan klaar voor aanpak zonevreemde bossen
87	11/05/2011	http://www.bouwenwonen.net/news/read.aspx?id=28342	Minister Schauvliege heeft plan klaar voor aanpak zonevreemde bossen
88	11/05/2011	http://knack.rnews.be/nl/actualiteit/belga-politiek/schauvliege-belooft-probleemzonevreemde-bossen-aan-te-pakken/article1195009103253.htm	schauvliege belooft probleem zonevreemde bossen aan te pakken
89	12/05/2011	het laatste nieuws	overslag krijgt speelbos
90	12/05/2011	de standaard	wel geld, geen plaats voor vlaamse bossen
91	12/05/2011	dsonlinehttp://www.destandaard.be/artikel/detail.aspx?artikelid=RV39VDFF	wel geld, geen plaats voor Vlaamse bossen
92	14/05/2011	http://www.envirodesk.be/inhoud/zonevreemde-bossen-krijgen-plan-van-aanpak	zonevreemde bossen krijgen plan van aanpak
93	17/05/2011	bewegingsbabbel BBL	praktisch vandecum plant van hier
94	18/05/2011	knack	88-1 miljoen bomen
95	8/06/2011	Gazet van Antwerpen	pasar krijgt andere locatie voor boomplantactie
96	11/06/2011	Het Laatste Nieuws	"Mijn droom: in elk land 1 miljoen nieuwe bomen. Alleen dat kan de wereld redden"
97	15/06/2011	http://www.deredactie.be/cm/vrtnieuws/binnenland/1.1045609 en telenet pagina's	Meer bos in Europa maar minder in België
98	17/06/2011	http://www.mo.be/opinie/illegalehouthandel-eist-levens-kleeft-er-bloed-aan-jehardhout	illegale houthandel eist levens, kleeft er bloed aan je hardhout?
99	20/06/2011	http://www.goforwood.info/en/news.php?id=34396	Meer bos in europa behalve in vlaanderen

100	24/06/2011	de bond	film in het bos
101	1/07/2011	Milieukrant	Bos zonder grenzen
102	2/07/2011	Zandkorrels	week van het bos
103	07/08 2011	groencontact	themanummer
104	9/08/2011	de standaard	de standaard solidariteitsprijs
105	10/08/2011	knack	film in het bos
106	19/08/2011	het belang van limburg	overpelt film in het bos
107	23/08/2011	het laatste nieuws	film in het bos
108	23/08/2011	het nieuwsblad	landbouwers krijgen subsidie voor planten en bomen
109	26/08/2011	boer & tuinder boerenbond	landbouw combineren met houtproductie
110	26/08/2011	landbouwleven	agroforestry vraagt het nodige denkwerk
111	26/08/2011	www.hln.be	"overheden ontbossen illegaal in vlaanderen"
112	26/08/2011	vandaag.be	"overheden ontbossen illegaal in vlaanderen"
113	26/08/2011	www.gva.be	"overheden ontbossen illegaal in vlaanderen"
114	26/08/2011	http://www.skynet.be/nieuws-sport/nieuws/belgie/artikel/800056/geensprake-van-bewuste-overtredingboswetgeving	"geen sprake van bewuste overtreding boswetgeving"
115	26/08/2011	www.radio1.be en stubru	Bert op de radio i.v.m. illegale ontbossing Grimbergen
116	26/08/2011	http://knack.rnews.be/nl/actualiteit/belga-algemeen/overheden-ontbossen-illegaal-in-vlaanderen/article-1195089841127.htm#	overheden ontbossen illegaal in vlaanderen
117	26/08/2011	http://www.clint.be/actua/binnenland/overheden-ontbossen-illegaal-vlaanderen	overheden ontbossen illegaal in vlaanderen
118	26/08/2011	http://www.zita.be/print.php?a=1472635	overheden ontbossen illegaal in vlaanderen
119	26/08/2011	http://www.ademloos.be/print/nieuws/wiekapt-illegaal-de-overheden-natuurlijk	wie kapt illegaal? De overheden natuurlijk
120	26/08/2011	http://www.demorgen.be/dm/nl/989/Binnenland/article/detail/1310225/2011/08/26/Overheden-ontbossen-illegaal-inVlaanderen.dhtml	overheden ontbossen illegaal in vlaanderen
121	27/08/2011	Het Nieuwsblad	gemeente 'kapt illegaal bomen'
122	27/08/2011	http://www.nieuwsblad.be/article/printarticle.aspx?articleid=063EIGQQ	gemeente 'kapt illegaal bomen'
123	27/08/2011	http://www.grimbergs.net/index.php?option=com_content&view=article&id=4248:ontbost-grimbergen-illegaal-of-niet&catid=1:nieuws&Itemid=1162	Ontbost grimbergen illegaal of niet?
124	28/08/2011	skynet.be	"overheden ontbossen illegaal in vlaanderen"
125	29/08/2011	www.grimbergs.net	kap spelbroekbosje van start gegaan
126	29/08/2011	persinfo.logicimmotion.eu	politie legt illegale ontbossing stil in Grimbergen

127	29/08/2011	www.zita.be	politie legt illegale ontbossing stil in Grimbergen
128	29/08/2011	www.lokaal-nieuws.be	politie legt illegale ontbossing stil in Grimbergen persinfo.org
129	29/08/2011	het laatste nieuws	animatiefilm 'Gnomeo & juliet' in pastorietuin
130	29/08/2011	het laatste nieuws	boswetgeving niet bewust overtreden
131	29/08/2011	agri pers benelux	ontbossingsverbod een lege doos?
132	29/08/2011	www.feedy.be	"overheden ontbossen illegaal in vlaanderen"
133	31/08/2011	Spoorzoeker	Ons welzijn zit in de bomen
134	1/09/2011	De landschapkrant RLM	Drongengoed inbeweging
135	6/09/2011	www.feeling.be/2011/09/06/de-lente-begint-in-de-herfst/	De lente begint in de herfst
136	6/09/2011	toerisme vlaamse ardenne	Week van het bos-aankondiging
137	7/09/2011	jommekeskrant	plant een boom met marie vinck
138	7/09/2011	www.libelle.be/.../volg-marie-vinck-en-maak-vlaanderen-boomrijker...	Volg Marie Vinck en maak Vlaanderen boomrijker!
139	7/09/2011	het nieuwsblad	plant een boom met Marie Vinck
140	10/09/2011	www.hln.be/hln/nl/.../Vlaanderen-plant-1miljoen-bomen.html	Vlaanderen plant 1 miljoen bomen - milieu
141	11/09/2011	www.melkenhoning.be/nl_BE/page/show/id/ 106503	Het plattelandsgevoel van Marie Vinck
142	11/09/2011	de zondag	plantactie voor groener vlaanderen
143	11/09/2011	de zondag	1 miljoen bomen van start
144	12/09/2011	www.libelle.be/lib/tags/1-miljoen-bomen/tag-48199.html	1 miljoen bomen
145	13/09/2011	story	Marie Vinck wil 1 miljoen bomen
146	20/09/2011	het laatste nieuws	vredesbomen voor cubanen
147	29/09/2011	Libelle	Dit zijn de tien mooiste bossen van het land
148	1/10/2011	antenne	themanummer: over omen bossen en hun ecosysteemdiensten
149	1/10/2011	Natuurpunt en partners meetjesland (a)	Week van het bos
150	1/10/2011	Natuurpunt en partners meetjesland (b)	Week van het bos
151	1/10/2011	Sylva belgica	Week van het bos
152	1/10/2011	Nieuwsbrief Bosland	Speel er op los in de week van het bos
153	1/10/2011	Pasar	Bos zonder grenzen
154	1/10/2011	Zicht op Zoniën	Bos zonder grenzen
155	1/10/2011	Melk & Honing	Hug a tree
156	1/10/2011	Hobby tuin	Week van het bos
157	1/10/2011	Landschapskrant RL Schelde Durme	Week van het bos
158	1/10/2011	Bosgazet 20	Week van het bos
159	1/10/2011	Milieu en natuur	Week van het bos-aankondiging
160	1/10/2011	verbondsnieuws	vlaams bosboomkwekers gaan voor 1 miljoen bomen

161	11/10/2011	http://www.melkenhoning.be/nl_BE/page/show/id/106503	het plattelandsgevoel van marie vinck
162	2/10/2011	Het Nieuwsblad	Het europese woud in de kijker
163	3/10/2011	http://weekend.knack.be/lifestyle/nest/naar-buiten/week-van-het-bos/article1195097084094.htm	week van het bos
164	3/10/2011	http://www.radio2.be/ regio/vlaamsbrabant/week-van-het-bos-9-16-oktober-0	reportage over de Week van het Bos met klaswandeling begeleid door boswachter Marc Struelens
165	4/10/2011	het nieuwsblad	miljoenste vlaamse boom geplant in borsbeke
166	4/10/2011	Het Laatste Nieuws	Minister plant miljoenste boom
167	4/10/2011	Het Laatste Nieuws	Leerlingen heilig hart krijgen voorsmaakje van week van het Bos
168	5/10/2011	www.weekendknack.be	gebeten door bossen
169	5/10/2011	weekend knack	gebeten door bossen
170	5/10/2011	Het Nieuwsblad	Week van het bos in teken van paddenstoel
171	5/10/2011	Het Nieuwsblad	Speelbos van Houthulst
172	5/10/2011	Het Nieuwsblad	Week van de smaak en Week van het Bos
173	6/10/2011	Het Nieuwsblad	Ontdek de eerste plannen voor het kasteelbos
174	7/10/2011	Gazet van Antwerpen	Bos zonder grenzen
175	7/10/2011	Het Laatste Nieuws	Ornelis en Rogiers kunnen de boom in
176	7/10/2011	Het Nieuwsblad	Privébos uitzonderlijk open voor publiek
177	7/10/2011	Het Nieuwsblad	Nieuw speelbos in Weelde
178	7/10/2011	Gazet van Antwerpen	Wandeling-aankondiging
179	7/10/2011	Gazet van Antwerpen	Week van het bos-aankondiging
180	7/10/2011	Het Laatste Nieuws	Wandeling door het kasteelbos-aankondiging
181	7/10/2011	Het Laatste Nieuws	Nachtwacht in het bos-aankondiging
182	7/10/2011	De standaard	bio-energie is geen ontbosser
183	7/10/2011	De bond	Bos zonder grenzen
184	7/10/2011	Visie	Snuif de herfstsefeer op in het bos
185	8/10/2011	De Standaard-magazine	Column week van het bos
186	8/10/2011	één	Saartje in het stropersbos-Vlaanderen vakantieland
187	8/10/2011	Gazet van Antwerpen	Ornelis en Rogiers vierden Week van het Bos uit boomhut
188	8/10/2011	Het Laatste Nieuws	Bos met vijver te bezichtigen-aankondiging
189	8/10/2011	Het Laatste Nieuws	Bossen in de bib-aankondiging
190	8/10/2011	Het Laatste Nieuws	Wandeling door twee bossen-aankondiging
191	8/10/2011	Het Laatste Nieuws	Op wandel in heringericht eversambos

192	8/10/2011	De standaard	werchter plooit dubbel, Schuermans belooft niets
193	8/10/2011	http://www.envirodesk.be/inhoud/digitaleboswijzer-registreert-voortaan-nauwkeuriger-evolutie-van-bos-in-vlaanderen	Digitale boswijzer registreert voortaan nauwkeukiger evolutie van bos in vlaanderen
194	8/10/2011	http://www.standaard.be/artikel/detail.aspx?artikelid=ED3GP288	Werchter plooit dubbel, schueremans belooft niets
195	9/10/2011	http://www.provant.be	Week van het Bos
196	9/10/2011	http://www.aclvb-vlaanderen.be/	Week van het Bos
197	9/10/2011	http://www.vmm.be/evenementenmap/week-van-het-bos-2011	kalender-week van het bos
198	9/10/2011	http://m.gent.be/artikel.xhtml?contentID=16235	Week van het Bos
199	9/10/2011	http://www.west-vlaanderen.be/kwaliteit/Leefomgeving/nme_1/Pages/weekvanhetbos.aspx	Week van het Bos
200	9/10/2011	http://www.oost-vlaanderen.be/public/search.cfm?criteria=week+van+het+bos&edition=public&scope=%2Fpublic%2F&doSearch=Zoek	Week van het Bos
201	9/10/2011	http://www.mo.be/video/week-van-het-bosvan-bossen-en-mensen	Week van het Bos
202	10/10/2011	één_ http://www.een.be/programmas/delaatste-show/sven-en-de-week-van-het-bos-en-leve-de-vogels-de-bosuil	De Laatste show-aandacht voor de Week van het Bos met o.a. interview met Bart Meuleman en kamperende Sven De Leijer
203	10/10/2011	De Standaard	Weelde in het armenbos
204	10/10/2011	Het Nieuwsblad	Plannen voor vernieuwing Kasteelbos voorgesteld
205	10/10/2011	het nieuwsblad	minister schauwvliege opent week van het bos
206	10/10/2011	http://www.standaard.be/artikel/detail.aspx?artikelid=U73GM4NE&word=bos	doek valt over groene gordel front
207	11/10/2011	Ketnet http://karrewiet.ketnet.be/ketnet/subsites/karrewiet/html/nieuws/2011/oktober/html/2011_10_11_bos.html	Karrewiet-boswandeling met een klas met een natuurgids
208	11/10/2011	Studio Brussel- http://www.stubru.be/media/svendeleijerinh-etbos	Tomas De Soete interviewt Sven De Leijer die voor de Week van het Bos in het Meerdaalwoud kampeert
209	11/10/2011	De Morgen	Noteer in uw agenda dag van het ei van de wc en van de friet
210	11/10/2011	Het Belang van Limburg	James Morrison en Katy live op 10 jaar Q-music
211	11/10/2011	Het Laatste Nieuws	Leerlingen maken kennis met het bos
212	11/10/2011	Het Laatste Nieuws	Kinderen ravotten in nieuw speelbos
213	11/10/2011	Het Laatste Nieuws	Week van het Bos van start met paddenstoelenwandeling
214	11/10/2011	Het Laatste Nieuws	Sterke rukwinden jagen Ornelis en Rogiers uit boomhut
215	11/10/2011	Het Nieuwsblad	We gaan permanent op vossen kunnen jagen

216	11/10/2011	Gazet van Antwerpen-antwerpen noord	Vrieselhof-aankondiging
217	11/10/2011	Gazet van Antwerpen-antwerpen zuid	Vrieselhof-aankondiging
218	11/10/2011	het laatste nieuws	hoeillaart is meest bosrijke gemeente van vlaanderen
219	11/10/2011	http://www.mo.be/video/week-van-het-bosvan-bossen-en-mensen	week van het bos: van bossen en mensen
220	12/10/2011	één	Man bijt hond-Reportage over mensen met een speciale band met een boom
221	12/10/2011	Gazet van Antwerpen-antwerpen noord	Herfstwandeling-aankondiging
222	12/10/2011	Gazet van Antwerpen-antwerpen zuid	Herfstwandeling-aankondiging
223	12/10/2011	het nieuwsblad	bart peeters zingt zijn laatste noten
224	12/10/2011	het laatste nieuws	fietstocht door kelders leonardkruispunt
225	12/10/2011	het laatste nieuws	kinderen ravotten in nieuw speelbos
226	12/10/2011	het laatste nieuws	bart peeters zingt zijn laatste noot
227	12/10/2011	het laatste nieuws	paddestoelen staan centraal tijdens 'week van het bos'
228	12/10/2011	het nieuwsblad	wind houdt ornelis & rogiers uit boomhut
229	12/10/2011	het laatste nieuws	60 klassen nemen deel aan week van het bos
230	12/10/2011	het nieuwsblad	vandaag groene fietstocht
231	12/10/2011	www.radio1.be/.../ken-jij-nog-bos-dat-erkwam-dankzij-plant-boom?...	Plant een boom
232	13/10/2011	Gazet van Antwerpen	Ik hoop dat ik nog meer mensen op bezoek krijg
233	13/10/2011	Het Belang van Limburg	Eenzaamheid begon te knagen
234	13/10/2011	Het Nieuwsblad	Stekene bosrijkste gemeentne van Oost-Vlaanderen
235	13/10/2011	Het Nieuwsblad	Deinze opent 40 hectare stadsbos
236	13/10/2011	Het Nieuwsblad	Te koud om in een beek te springen
237	13/10/2011	Gazet van Antwerpen-antwerpen noord	Leer het bos begrijpen in domein Vrieselhof
238	13/10/2011	Gazet van Antwerpen-antwerpen zuid	Leer het bos begrijpen in domein Vrieselhof
239	13/10/2011	Gazet van Antwerpen-antwerpen zuid	Donkere wandeling-aankondiging
240	13/10/2011	Gazet van Antwerpen-antwerpen mechelen	wandeling-aankondiging
241	13/10/2011	Het Laatste Nieuws	Natuurpunt organiseert wandeling doorheen het
242	13/10/2011	het nieuwsblad	kinderen weten te weinig over het bos
243	14/10/2011	Q-music_De boom in!	radioprogramma uitgezonden vanuit een Boomhut in het Buggenhoutbos naar aanleiding van de Week van het Bos
244	14/10/2011	TV-Oost_ http://www.tvooost.be/nl/2011-10-14/buggenhout-q-music-kampeert-inboomhut/	reportage over de boom in naar aanleiding van de Week van het Bos
245	14/10/2011	Gazet van Antwerpen	Ravels opent speelbos

246	14/10/2011	Het Nieuwsblad	Zesdeklassers ruimen zwerfvuil
247	14/10/2011	Metro	Gezin in zoniën
248	14/10/2011	Gazet van Antwerpen	zwerfvuil-aankondiging
249	14/10/2011	Gazet van Antwerpen-Kempen	Wandelzoektocht-aankondiging
250	14/10/2011	Het Laatste Nieuws	Bezoek aan Bos 't Ename-aankondiging
251	15/10/2011	Gazet van Antwerpen	Boomhut Q-music verhuist naar speelzone
252	15/10/2011	Gazet van Antwerpen	Boeboeks genieten van natuur in biezebossen
253	15/10/2011	Het Laatste Nieuws	Boseigenaars geven unieke ronsleiding
254	15/10/2011	Het Laatste Nieuws	Stadsbos gaat officieel open
255	15/10/2011	Het Nieuwsblad	Kinderen bouwen insectenhotel
256	15/10/2011	Het Laatste Nieuws	Feest in Doeveren
257	16/10/2011	één	Journaal-vermelding Week van het Bos tijdens reportage over bos en houtskool in Congo
258	16/10/2011	De Zondag	Drongengoed in beseging, opening stadsbos
259	17/10/2011	De Standaard	Meilensbossen zijn aanwinst
260	17/10/2011	Het Laatste Nieuws	Gezellig wandelen in 15-jarig Heidebos
261	17/10/2011	Het Nieuwsblad	Stadsbos officieel open
262	17/10/2011	Het Nieuwsblad	Fruit in Tivoli
263	17/10/2011	Het Nieuwsblad	Meikenbossen aanwinst voor bosarme regio
264	17/10/2011	www.skynet.be/.../detail_lijn-verkooptopnieuw-milieuvriendelijke-b ...	De Lijn verkoopt opnieuw milieuvriendelijke Bospas
265	18/10/2011	Het Laatste Nieuws	CD&V'ers ruimen zwerfvuil in bossen op
266	18/10/2011	Het Laatste Nieuws	Peuters van Willa Wapiwi verkennen het bos
267	18/10/2011	Het Nieuwsblad	Dol-Fijntjes in het Liedekerkebos
nr.	Publicatie datum	Publicatie	Titel
268	18/10/2011	Gazet van Antwerpen	Vorige actie levert 20.000 bomen op
269	19/10/2011	Het Laatste Nieuws	Feest voor bosbeheersplan Drongengoed
270	19/10/2011	Het Laatste Nieuws	mater dei viert Week van het Bos
271	19/10/2011	Het Laatste Nieuws	Peuters verkennen Kloosterbos
272	19/10/2011	Het Laatste Nieuws	School Herhout wint eerste prijs
273	19/10/2011	Het Nieuwsblad	Natuurpunt viert in het Heidebos
274	20/10/2011	Het Laatste Nieuws	Leerlingen op avontuur tijdens Week van het Bos
275	21/10/2011	visie	Marie Vinck meter van 1 miljoen bomen 'voor 1 euro kun je al een boom planten'
276	21/10/2011	Het Laatste Nieuws	Natuurfliefhebbers halen frisse neus

			in Geuzenbos
277	25/10/2011	Het Laatste Nieuws	Leerlingen maken nestkastjes in duurzaam hout
278	25/10/2011	Het Nieuwsblad	Leerlingen maken nestkastjes van duurzaam hout
279	25/10/2011	Gazet van Antwerpen	Bomen planten
280	27/10/2011	Gazet van Antwerpen	Boomplanting Wilrijk
281	27/10/2011	Het Laatste Nieuws	Pasar organiseert boomplantactie
282	28/10/2011	Het Nieuwsblad	Op zoek naar de bonte beestenbergh
283	30/10/2011	AVEVE folder	een mooie lente begint in de herfst
284	30/10/2011	www.deboomdokter.be/infocentrum/1miljoen-bomen-met-marie-vinck/	1 miljoen Bomen met Marie Vinck
285	2/11/2011	Het Laatste Nieuws	Natuurpunt viert jubilea in Heidebos
286	2/11/2011	Het Laatste Nieuws	Pasar plant bomen
287	3/11/2011	Het Laatste Nieuws	Wandel mee met pasar voor meer bos
288	3/11/2011	Het Nieuwsblad	Pasar plant bomen
289	6/11/2011	www.blog.seniorennet.be/regiopers/archief.php?ID=1026788	pasar boomt
290	7/11/2011	nieuwbrieftandem	de boom in!
291	8/11/2011	Het Laatste Nieuws	Pasar plant bomen in de regio
292	8/11/2011	Het Laatste Nieuws	Kampeerders Kompas planten bomen aan
293	17/11/2011	Het Belang van Limburg	Filip Dewulf peter van nieuw Loois bos met 1.660 bomen
294	19/11/2011	Het Laatste Nieuws	Gemeente doet mee aan Dag van de Natuur
295	25/11/2011	Het Laatste Nieuws	Decathlon legt bos aan op Hoog Kortrijk
296	26/11/2011	Het Nieuwsblad	Stadsgroen Marionetten krijgt 4.000 nieuwe bomen
297	30/11/2011	www.een.be/programmas/groenland/info	Eén -Groenland -info
298	1/12/2011	www.hbvl.be	Pasar boomt
299	1/12/2011	Het Laatste Nieuws	Decathlon plant 4.000 bomen
300	1/12/2011		Werknemers Decathlon planten vierduizend bomen
301	1/12/2011	Het Nieuwsblad	Werknemers Decathlon planten vierduizend bomen
302	5/12/2011	Gazet van Antwerpen	Vrijwilligers AFS planten 3000 bomen
303	6/12/2011	De standaard	vereniging voor bos in vlaanderen plant illegaal bos in Oudenaarde
304	6/12/2011	http://www.destandaard.be/artikel/detail.aspx?artikelid=DMF20111206_017&word=bos	vereniging voor bos in vlaanderen plant illegaal bos in Oudenaarde
305	6/12/2011	De standaard	500 voetbalvelden per dag
306	6/12/2011	vilt	illegale bosplantactie hekelt negatieve bosbarometer
307	6/12/2011	www.ademloos.be	YES WE CAN... AND WE DID IT AGAIN!

308	6/12/2011	www.ademloos.be	bosbarometer 2011: wel draagvlak maar geen (vierkante) meter extra ruimte voor het bos
309	6/12/2011	http://www.hln.be/hln/nl/2764/milieu/article/detail/1358633/2011/12/06/Opnieuw-43hectare-bos-verdwenen-in-2010.dhtml	opnieuw 43 hectare bos verdwenen in 2010
310	6/12/2011	http://www.demorgen.be/dm/nl/989/Binnenland/article/detail/1358651/2011/12/06/Vereniging-voor-Bos-plant-illegaal-bos-inOudenaarde.dhtml	vereniging voor bos plant illegaal bos in Oudenaarde
311	6/12/2011	http://www.demorgen.be/dm/nl/5397/Milieu/article/detail/1358633/2011/12/06/Opnieuw-43-hectare-bos-verdwenen-in-2010.dhtml	opnieuw 43 hectare bos verdwenen in 2010
312	6/12/2011	radionieuws van tien en elf op vrt radiozenders	nieuws op VRT radiozenders
313	6/12/2011	radio 1 Peeters en Pichal	item Peeters en Pichal gewijd aan bosbarometer
314	6/12/2011	De Standaard	500 voetbalvelden bos weg
315	6/12/2011	http://www.vilt.be/Illegale_bosplantactie_hekelt_negatieve_bosbarometer?print=1	illegale bosplantactie hekelt negatieve bosbarometer
316	7/12/2011	De standaard	YES WE CAN-bos
317	7/12/2011	De standaard	verrassende plantactie van 2750 bomen
318	7/12/2011	http://www.nieuwsblad.be/article/printarticle.aspx?articleid=2L3J9LGI	Provincie scoort slecht op bosbarometer
319	7/12/2011	http://www.demorgen.be/dm/nl/5036/Wetstraat/article/detail/1359635/2011/12/07/Minister-Crevits-niet-te-spreken-over-illegale-bosplantactie.dhtml	Minister Crevits niet te spreken over illegale bosplantactie
320	8/12/2011	http://www.destandaard.be/Artikel/PrintArtikel.aspx?artikelId=DMF20111207_178	Minister Crevits niet te spreken over illegale bosplantactie
321	12/12/2011	www.editiepajot.com/articles/archives/17	1 Miljoen Bomen
322	12/12/2011	www.groenoudenaarde.be	Groen! Oudenaarde juicht komst van nieuw bos in oudenaarde toe!
323	15/12/2011	P magazine	op een week tijd planten we een heel bos
324	17/12/2011	www.focus-wtv.be/nieuws/...legtbos.../article-4000009492736.htm	Decathlon legt bos aan in Kortrijk

Bosbarometer 2011

www.vbv.be/bosbarometer/

Wel draagvlak, maar géén (vierkante) meter extra ruimte voor het bos

- Vlaanderen ontbost opnieuw; de rest van West-Europa wordt groener
- Vlaamse Regering investeert onvoldoende in beloofde bosuitbreiding, op kaart en op terrein

Met de Bosbarometer houdt de Vereniging voor Bos in Vlaanderen aan de hand van een aantal meetbare indicatoren de vinger aan de pols van het Vlaamse bosbeleid en kan ze de belangrijkste trends van de afgelopen jaren in detail opvolgen. Daarnaast beschrijft de Bosbarometer ook de belangrijkste gebeurtenissen en beleidsbeslissingen die de voorbije tijd het bos en de bomen beïnvloed hebben.

😊 **Meer draagvlak dan ooit voor het bos.** Centraal in 2011 was zeker de aandacht die de Verenigde Naties aan het bos schonken: tijdens dit Internationaal Jaar van de Bossen plaatsten de VN en met hen heel wat organisaties en burgers de bossen in de kijker, in Vlaanderen en wereldwijd. Volkomen terecht, want het enorme maatschappelijke belang van onze nog steeds sterk bedreigde bossen verdient zeker extra aandacht. Ook in Vlaanderen was het draagvlak voor bos groter dan ooit. Het aantal bosinitiatieven van burgers, grote en kleine middenveldorganisaties, politici en overheden, bedrijven, universiteiten en onderzoeksinstituten, ... was nauwelijks bij te houden. Zowat iedereen sprong op de kar van de bomen en maakte van 2011 één groot bosfeest.

Enkele toch wel opmerkelijke initiatieven en gebeurtenissen:

- ✓ De Vlaamse overheid organiseerde in 2011 een **burgerbevraging over "Ruimte voor Morgen"** om na te gaan hoe de gemiddelde Vlaming wenst dat Vlaanderen er in de toekomst moet uitzien. Niet minder dan een derde van alle respondenten vond het daarin van groot belang in een groene omgeving te kunnen wonen, en zette een gezonde leefomgeving bovenaan de ruimtelijke-orderingsagenda.

- ✓ Grote middenveldorganisaties vroegen meer aandacht en ruimte voor meer bos. **Onder de noemer “Geef ons de Ruimte” eist de Gezinsbond aandacht voor een ruimtelijke ordening op maat van het kind en het gezin**, met ruimte om te wonen, buiten te spelen, veilig te fietsen, te wandelen in de natuur, ... Een beter beheer van speelruimte, bos en natuur voor gezinnen en kinderen zijn hierbij nodig. Met de gezinsdag “(ge)Zin in Zoniën slaagde de gezinsorganisatie er tijdens de Week van het Bos 2010 bovendien in om meer dan 7.000 van haar leden naar het bos te halen.
- ✓ Ook Pasar focuste het voorbije jaar op het bos. **Met de actie “Pasar Boomt” plantte de vrijetijdsorganisatie met 5.000 mensen op maar liefst 70 verschillende plaatsen niet minder dan 20.000 nieuwe boompjes.** In heel Vlaanderen werd gewandeld en geplant om Pasars eis voor meer bos en groen in Vlaanderen kracht bij te zetten.
- ✓ **Bedrijven springen op de kar van het bos en de bomen.** Telenet, Makro, Ikea en De Lijn, ... een hele resem grote en kleine ondernemingen engageren zich tot het planten van bomen. Sommige doen dit niet alleen in Vlaanderen maar ook in een aantal tropische landen.
- ✓ Ook de academische wereld roerde zich in het publieke debat: **een multidisciplinaire werkgroep van de K.U. Leuven** nam het Vlaamse en Europese bosbeleid en -beheer onder de loep, en **eiste meer aandacht voor het bos.** De werkgroep benadrukte dat het belang van bossen wordt onderschat, en dat er nood is aan een beter, coherent en verantwoordelijk bosbeleid.
- ✓ Dit groeiende draagvlak werd ook geïllustreerd door **de aanplant van de miljoenste boom van de campagne 1 Miljoen Bomen voor Vlaanderen**, en dit één jaar voor de geplande deadline van deze campagne. De Vlaming is het bomenplanten dus zeker wel genegen.

Tegenover dit toenemende draagvlak staat de realiteit op het terrein: nog steeds verdwijnt er in Vlaanderen bos, te veel bos; nog steeds wordt er onvoldoende werk gemaakt van afdoend bosbehoud én van ruimte voor nieuwe, toegankelijke bossen. Hier en daar zijn er kleine opklaringen, maar **helaas staat de Bosbarometer 2011 nog steeds op storm:**

- ☹ **In 2010 nam de netto bosoppervlakte in Vlaanderen verder af.** In 2010 ging 232 hectare bos tegen de vlakte, dit zijn meer dan 500 voetbalvelden. Dit komt neer op **een verlies van 0,64 hectare bos per dag.** Ondanks een ontbossingsverbod in het Bosdecreet is – dankzij een aantal uitzonderingsmaatregelen op dat verbod - ontbossing in Vlaanderen dagelijkse praktijk. Dit staat in schril contrast met de Europese trend: de voorbije 20 jaar kwam er 2,486 miljoen hectare bos bij in West-Europa. Anders dan de gemiddelde Europeaan, die in een steeds groenere omgeving leeft, verliest de Vlaming elk jaar een stukje van zijn schaarse bossen.
- ☹ De tiende verjaardag van het ontbossingsverbod en de compensatieregeling uit het Bosdecreet, wordt een feestje in mineur. Want wat indertijd in het Bosdecreet werd geschreven om in absoluut uitzonderlijke gevallen toch tot een noodzakelijke ontbossing te kunnen overgaan, blijkt vandaag *common practice* geworden te zijn. Getuige de meest recente cijfers: **de voorbije 10 jaar werd 2.350 hectare (ca. 5.000 voetbalvelden) vergund ontbost** wat in theorie gecompenseerd moest worden door 2.794 hectare compensatiebos: 1.045 hectare in natura en 1.749 ha financieel. **Ministeriële ontheffingen op het ontbossingsverbod, wat zo goed als nooit zou mogen gebeuren, werden de voorbije 10 jaar afgeleverd voor maar liefst 1.026 hectare ontbossingen.** Dit zijn meer dan 2.000 voetbalvelden.
- ☹ De Vlaamse Regering beloofde in haar Regeerakkoord om oplossingen te zoeken voor het reeds jarenlang aanslepende probleem van de zonevreemde bossen. **In het voorjaar van 2011 kondigde Minister Schauvliege een plan van aanpak voor de zonevreemde bossen aan in de media.** Ondanks het feit dat het thema reeds jaren bekend is en dat de oplossingsscenario's voorliggen (zie onder meer www.vbv.be/bedreigdebossen), beperkt men zich voorlopig echter tot verdere inventarisatie en studie. VBV

betreurt deze verdere vertraging en stelt dat het hoog tijd is om te stoppen met plannen, en dat de tijd om beslissingen te nemen, gekomen is. Alleen zo zal men tot een duurzame oplossing van dit probleem kunnen komen. **Door de zonevreemde bossen problematiek in een nieuwe studie te parkeren, verandert er niets op het terrein. Integendeel, aan het huidige tempo van ontbossingen is elke dag die men verliest er één teveel.** VBV spoort de Minister dan ook tot haast aan om nog voor het einde van deze legislatuur met echte oplossingen aan te komen.

😊 In 2011 lanceerde Vlaams Minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, Joke Schauvliege, **een projectoproep waarbij lokale overheden de middelen uit het Boscompensatiefonds konden aanspreken.** De interesse was groot en in korte tijd dienden indrukwekkend veel gemeentes een dossier in. Het voorziene budget van € 500.000 was dan ook te krap, en werd nog voor deze eerste oproep verdubbeld. **Tien projecten kregen uiteindelijk een totaal van €900.000 toegekend voor de realisatie van 30,6 hectare compensatiebos.** Wegens het succes beloofde de minister nog in december 2011 een tweede projectoproep voor een totaalbudget van 1 miljoen euro te lanceren, zodat lokale overheden ook in 2012 projectvoorstellen kunnen indienen.

☹ Het probleem van het bosbehoud en de bosuitbreiding situeert zich echter niet alleen bij de overheid verantwoordelijk voor Leefmilieu en Natuur. De link met Ruimtelijke Ordening blijft onmiskenbaar: wil het ruimtelijk beleid niet mee, dan blijft ook het bosbeleid ter plaatse trappelen. Zonder dat er ruimte en rechtszekerheid wordt gecreëerd voor de beloofde bijkomende bossen, zal het ook op het terrein immers niet lukken. En **bij Ruimtelijke Ordening schort het duidelijk: amper 20% van de 10.000 hectare planologische bosuitbreiding van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen is vandaag gerealiseerd, en de verdere afbakening van het Vlaamse buitengebied ligt momenteel zo goed als stil.** Vlaams Minister van Ruimtelijke Ordening Philippe Muyters moet hoogdringend dit proces opnieuw op gang trekken. In 17 jaar tijd, sinds de intrede van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, is amper 20% van de beloofde 10.000 hectare planologische bosuitbreiding gerealiseerd. **Erger nog: in 2010 verdween zelfs 100 hectare bosbestemming op de plannen!** Ondertussen zijn voor het buitengebied operationele uitvoeringsprogramma's gemaakt met tientallen op te stellen RUP's (ruimtelijke uitvoeringsplannen) per gebied. Hiervan zijn er een honderdtal als prioritair aangeduid. Hoewel er in het kader van het SIGMA-plan een aantal RUP's gerealiseerd werden, **is er voorlopig geen enkele RUP afgerond wat betreft de afbakening van de agrarische en natuurlijke structuur (AGNAS).** Nochtans beloofde de minister van Leefmilieu er in samenwerking met de minister van Ruimtelijke Ordening 20 per jaar af te werken. Maar voorlopig wordt er dus **zo goed als geen vooruitgang geboekt, en komt er geen (vierkante) meter extra ruimte voor het bos bij.**

☹ Op het terrein is de bosuitbreidings situatie al niet veel beter: uitgemiddeld over de periode 1994-2012 komt de beloofde bosuitbreiding neer op 13.664 hectare /18 jaar = 760 hectare effectief te realiseren bosuitbreiding per jaar. **Helaas, in 2010 bleken we nog nooit zo ver van deze jaarlijkse oppervlakte doelstelling gestaan te hebben:**

- **De Vlaamse overheid realiseerde 0 hectare aankoop in het kader van de effectieve bosuitbreiding.** Wel werden er gronden aangekocht voor een aantal compensatiebebossingen, maar er werd dus geen vierkante meter van de beloofde oppervlakte bijkomend bos gerealiseerd door de Vlaamse overheid. VBV vraagt dan ook met aandrang dat de Vlaamse overheid haar bosuitbreidingsengagementen opnieuw ernstig opneemt, door voldoende middelen voor het aankoopbeleid vrij te maken, en door de bosuitbreidingsteams van weleer, die in het verleden een actieve aankooppolitiek voor de Vlaamse overheid voerden, te heractiveren.
- **Particulieren en lokale overheden bebosten volgens de gegevens van het ANB in 2010 21 hectare.** Voor de privéboseigenaar bleef het bindend karakter van het advies van een aantal Vlaamse

administraties, en meer specifiek dat van de Administratie Duurzame Landbouwontwikkeling (ADLO) een groot obstakel, dat veel kandidaat-bebossers in hun ambities fnuikte.

In het totaal werd volgens de officiële cijfers in 2010 dus 21 hectare nieuw bos gerealiseerd, wat natuurlijk mijlenver afstaat van de meerdere honderden hectare die elk jaar zouden moeten gerealiseerd worden. Ruim 15 jaar na het formuleren van de doelstelling om 10.000 hectare bos bij te realiseren, staat Vlaanderen nog geen stap verder.

☹ Het Vlaanderen in Actie-plan (VIA), het paradepaardje van de Vlaamse Regering, nam in haar Pact 2020 de ambitieuze doelstelling op om tegen 2020 **de helft van de stedelijke en kleinstedelijke gebieden over een stadsbos te laten beschikken of er minstens een project rond te hebben opgestart**. Uit de "eenmeting", het recentste monitoringrapport van de vooruitgang van VIA, blijkt dat deze doelstelling nu reeds behaald is, 9 jaar vroeger dan voorzien! Een resultaat dat ons toch wel even de wenkbrauwen deed fronsen, want, ondanks het feit dat VBV dagelijks de situatie van het bos in Vlaanderen opvolgt, was deze hoge vlucht van nieuwe stads(rand)bossen aan onze aandacht ontsnapt. Dus ging VBV op onderzoek uit. **Al snel werd duidelijk dat er tussen woord van VIA en daad op het terrein nog een wijde kloof gaapt, en dat de conclusies uit de eenmeting van Pact 2020 een veel te rooskleurig beeld schetsen van de situatie**. Meteen werd duidelijk dat de hoera-kreten bij de eenmeting van Pact 2020 absoluut niet gereflecteerd worden in evenveel echte realisaties op het terrein. Onze analyse leerde ons immers dat er **de voorbije 15 jaar ongeveer 815 van de 4.810 hectare door het ANB als noodzakelijk beschouwde bijkomende stads(rand)bossen werd gerealiseerd, slechts een kleine 17 % van de beoogde oppervlakte dus**.

😊 Bij de opening van de Week van het Bos 2011 lanceerde Minister Schauvliege de 'Boswijzer', een nieuwe methode om de evolutie van het bosoppervlakte in Vlaanderen nauwgezet te kunnen volgen. Deze boskartering nieuwe stijl is een stap vooruit: up to date, eenduidige en correcte informatie die op geautomatiseerde wijze wordt verkregen door de analyse van digitale hoge-resolutie luchtfoto's. De nieuwe werkwijze zal onder meer toelaten om deze monitoring elke twee jaar te herhalen, zodat er vanaf nu met grote regelmaat een duidelijk en goed onderbouwd beeld verkregen wordt van waar het met onze bosoppervlakte heen gaat. **Op het eerste gezicht is het nieuwe cijfer van de Vlaamse bosoppervlakte echter bijzonder verrassend: in 2010 werd immers 177.424 hectare bos gekarteerd, een heel groot verschil met de cijfers van 10 jaar geleden (146.380 hectare). Wat deze nieuwe boskartering echter niet toelaat, is vergelijking met de voorgaande boskartering uit 2000: de methodieken van beide karteringen zijn immers zodanig verschillend dat je appels met peren vergelijkt als je de cijfers van beide karteringen naast elkaar legt en daar rechtstreekse conclusies aan verbindt, dat benadrukte ook de Minister zelf**.

😊 Ook in 2010 werden inspanningen geleverd zijn om duurzaam bosbeheer meer ingang te doen vinden binnen het Vlaamse bosbeheer. **Het aantal bosbeheerplannen bleef ook in 2010 verder stijgen**. In principe biedt de Vlaamse boswetgeving voldoende garanties en stimulansen om binnen de bestaande bossen duurzaam bosbeheer te verzekeren, maar ook de bijkomende erkenning van een groeiende oppervlakte Vlaams bos als FSC-gecertificeerd, illustreert de toegenomen aandacht voor duurzaam, multifunctioneel bosbeheer. **Bij de start van de Week van het Bos 2010 werd het aanbod inlands gelabeld hout uitgebreid tot 15.188 hectare bos met FSC-certificaat. Een positieve trend die zich gedurende 2011 verder doorzette want op 1 september 2011 bedroeg de totale FSC-gecertificeerde oppervlakte onder FSC-groeps-certificaat 17.070 hectare**.

☹ De ecologische functie van het Vlaamse bos staat sterk onder druk. De natuurindicatoren van het INBO luidden de alarmbel: **"in Vlaanderen komen 46 van de habitats van de Habitatrichtlijn voor. Drie kwart (35) hiervan krijgt een zeer ongunstige score, acht habitats (17 %) scoren matig ongunstig wat betekent dat er slechts drie habitats zijn die over de ganse lijn gunstige scoren halen."** Ook alle boshabitats scoren

ongunstig op vlak van instandhouding. Om de Europese soorten en hun leefgebieden te beschermen en ook in de toekomst kansen te geven, worden alle EU-lidstaten verplicht maatregelen te nemen. Tegen eind 2010 moesten instandhoudingsdoelstellingen per gebied opgesteld worden. Vlaanderen haalde deze deadline niet en schoof ze op naar eind 2012. Op dit moment wordt er wel hard gewerkt rond deze zgn. Speciale Beschermingszones: voor de 34 habitatrichtlijngebieden lopen lokale overlegprocedures, onder coördinatorschap van het Agentschap voor Natuur en Bos. **Maar nu reeds wordt duidelijk dat voor heel wat habitattypes en -soorten de lat van de gewestelijke doelen te laag gelegd wordt om hun gunstige staat van instandhouding te kunnen verzekeren. De vraag is dan ook of we tegen de deadline van 2012 resultaten zullen kunnen voorleggen die ook voor de Europese Commissie aanvaardbaar zullen zijn.**

😊 Het afgelopen jaar werd gewerkt aan het actief stimuleren van economische houtteelt, onder meer door middel van agroforestry en korteomloophoutteelt (KOH). **Op 22 juli 2011 keurde de Vlaamse regering een nieuwe subsidieregeling voor agroforestry goed, waardoor landbouwers gesubsidieerd kunnen worden voor de aanleg van boslandbouwsystemen aan te leggen; bedoeling is om tegen 2013 agroforestry toe te passen op 250 hectare.**

☹️ **Vlaanderen blijft echter met een zeer beperkte zelfvoorzieningsgraad van haar eigen houtvraag kampen.** Onze regio moet dan ook zeer grote volumes hout en afgeleide producten importeren, waaruit dan weer volgt dat we in grote mate onze ecologische voetafdruk naar landen exporteren, waar armoede, sociale onrechtvaardigheid en biodiversiteitsverlies vaak nog veel acutere problemen zijn dan bij ons. Vlaanderen is het dan ook aan zichzelf verplicht om in veel grotere mate in te staan voor een lokale, duurzame houtproductie. Dit probleem wordt overigens steeds acuter, wegens de stijgende vraag naar hout en houtvezels, ook voor alternatieve toepassingen zoals groene-energieproductie. Duurzame productie en exploitatie van houtige biomassa moet gepaard kunnen blijven gaan met multifunctioneel bosbeheer en behoud en herstel van biodiversiteit, en bij de ontwikkeling van de vraag naar houtvezels moet aandacht besteed worden aan de ecologische voetafdruk waarin dit resulteert, niet alleen hier maar ook wereldwijd. **De actuele wildgroei in Vlaanderen van kleine en grote biomassacentrales die warmte en elektriciteit produceren, en de daaruit voortvloeiende sterk stijgende vraag naar houtvezels, niet alleen hier maar overall in de geïndustrialiseerde wereld, dient dringend afgetoetst te worden aan de haalbaarheid op vlak van duurzame houtproductie, transport en verwerking.**

😊 Rond handhaving van de natuur- en boswetgeving in het bos doen heel wat indianenverhalen de ronde. VBV was dus wel nieuwsgierig naar wat daar van aan is, en heeft dit van naderbij onderzocht voor de Bosbarometer 2011. Het bleek dat er op het vlak van handhaving van de bos- en natuurwetgeving de voorbije jaren enkele betekenisvolle stappen vooruit gezet zijn:

- ✓ Bij de reorganisatie van het ANB in 2007 werd per provincie een aparte cel Natuurinspectie opgericht. Samen met de boswachters oefenen deze teams toezicht uit zodat de regelgeving gerespecteerd wordt en kunnen ze actief misdrijven opsporen. In elke provincie is er nu dus ook een gespecialiseerd team dat gericht en met expertise werkt aan bepaalde vormen van inbreuken en/of misdrijven m.b.t. de natuur- en boswetgeving.
- ✓ Via het handhavingsdecreet van 2009 werd het bovendien mogelijk gemaakt om naast de klassieke weg van strafrechtelijke vervolging ook het administratiefrechtelijke spoor te volgen. Bij dit administratiefrechtelijke spoor kunnen bestuurlijke maatregelen en geldboetes toegepast worden. Hierdoor is de administratieve last een pak minder zwaar geworden. Daarbovenop verleent het milieuhandhavingsdecreet een hele waaier middelen aan boswachters en natuurinspecteurs om op terrein effectief te kunnen optreden.

- ☹️ Bossen wereldwijd spelen een prominente rol als het op biodiversiteit en klimaat aankomt. Maar de adembenemende soortenrijkdom in (tropische) wouden staat op de helling en het klimaat warmt verder op. Tropische ontbossing is verantwoordelijk voor 20% van de wereldwijde uitstoot van CO₂ en door de voortschrijdende ontbossing en bosdegradatie sterven soorten aan een razend tempo uit. De internationale gemeenschap is zich hiervan bewust **en het staat zo goed als vast dat “Vermeden Ontbossing - *Avoided Deforestation*” één van de speerpunten van het post-Kyoto klimaatbeleid wordt.** Ook Vlaanderen zal hierin een rol dienen te spelen.
- ☹️ Uit recent satellietonderzoek van de Wereld Voedsel- en Landbouworganisatie FAO bleek echter nog op 30 november 2011 dat het heel erg de verkeerde kant blijft uitgaan met onze wereldwijde bosoppervlakte: **van een gemiddelde oppervlakte bosverlies van 4,1 miljoen hectare per jaar tussen 1990 en 2000, versnelde dit ritme nog tot 6,4 miljoen hectare per jaar in de periode van 2000 tot 2005.** Zelfs indien men nieuwe bebossingen in het plaatje opneemt, dan nog **verloor onze aarde netto elk jaar 4,9 miljoen hectare bos de voorbije 15 jaar. Dit is 10 hectare bos per seconde, en dat gedurende een periode van 15 jaar...**
- 😊 Op de biodiversiteitstop in Nagoya in 2010 gaf België alvast een aanzet door **10 miljoen euro toe te zeggen ter financiering van REDD+** (Reducing Emissions from Deforestation and Degradation: reductie van uitstoot door ontbossing en bosdegradatie)-activiteiten.
- ☹️ Op Vlaams niveau maakte minister Schauvliege bekend dat drie nieuwe projecten in Peru en Ecuador steun krijgen uit het Vlaams Fonds Tropisch Bos (VFTB). **Andermaal constateren we echter dat ook in 2010 de inbreng van de Vlaamse overheid in dit fonds fors verder werd teruggeschoefd.** Vlaanderen zou echt, als één van de rijkere regio's ter wereld, een veel belangrijker engagement op dit vlak moeten opnemen. Met deze magere budgetten ter ondersteuning van duurzaam bosbeheer in de tropen slaat onze overheid bovendien een bijzonder slecht figuur bij de ons omringende landen. Het behoud van de bossen in de tropen is bovendien een heel belangrijk, goedkoop en efficiënt instrument in de strijd tegen klimaatsverandering en voor het biodiversiteitsbehoud.

BIJLAGE 2: BEGROTING 2012 + RESULTATEN 2011

BIJLAGE 3: INHOUDSOPGAVEN BOSREVUE 2011

Bosrevue 35 (januari-februari-maart 2011) – Themanummer Autochtone Bomen en Struiken

- Boomgaarden voor autochtoon zaad
- Teelt van autochtone bomen en struiken in privébosboomkwekerijen
- Toppers in Vlaanderen
- Bijlage: Praktisch Vademecum Plant van Hier
- Vanonder het mos: Shrewsbury forest
- Inverde: Japanse trekzagen
- De Revue gepasseerd

Bosrevue 36 (april-mei-juni 2011)

- Bodemverdichting door gemechaniseerde houtoogst: gevolgen voor het bosesysteem
- Vademecum paden en verhardingen in groendomeinen
- Marteloscoop: van rozen en Chinese snorren - Behandeling van gemengd ongelijkjarig hooghout
- Vanonder het mos: Het vergeten bos van vijftienduizend hectare
- Inverde: slaggereedschap slijpen
- De Revue gepasseerd

Bosrevue 37 (juli-augustus-september 2011) – Themanummer Ecologische bosuitbreiding

op sterk bemeste gronden: van wetenschap naar praktijk

- Bosplanten in de tang genomen: landschap en bodem als knelpunten voor de ontwikkeling van soortenrijke jonge bossen
- Ecologische bosontwikkeling op voormalige landbouwgronden in de praktijk: keuzes voor beheerders
- Ecologische bosuitbreiding: nieuwe inzichten vereisen nieuwe aanpak - hoe vertaalt dit alles zich in de praktijk?
- Vanonder het mos: Men kent de vogel aan zijne taal
- Inverde: Grote Vlaamse Brandhouthappening

Bosrevue 38 (oktober-november-december 2011)

- Vleermuizen in je bos, een blijk van goed bosbeheer
- Bosgeschiedenis van het Congobekken: natuurlijk erfgoed naar waarde schatten
- Ongenode gasten in het landschap
- Vanonder het mos: Cryptogamen in archieven
- Inverde: de dubbele bijl
- De Revue gepasseerd